

© TNO – All rights reserved

Voor de rechten en verplichtingen van de opdrachtgever met betrekking tot de inhoud van dit rapport wordt verwezen naar de Algemene Voorwaarden van TNO.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, openbaar gemaakt, en/of verspreid op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TNO.

UYA
D 99

A. Dijkstra
M.J.Th. Schlatmann

IBISSTAMBOEKNUMMER

9248/000

INVENTARISATIE MAALTIJDVOORZIENING VOOR BEJAARDEN

Verslag van de uitkomsten van de enquête van de
Werkgroep Maaltijdvoorziening voor Bejaarden
van de Interdepartementale Stuurgroep
Bejaardenbeleid gehouden in de periode 1978/'79

BIBLIOTHEEK NEDERLANDS INSTITUUT VOOR
PRAEVENTIEVE GEZONDHEIDSZORG TNO

29 JAN 1992

POSTBUS 124, 2300 AC LEIDEN

NEDERLANDS INSTITUUT VOOR PRAEVENTIEVE GEZONDHEIDSZORG TNO

LEIDEN

april 1980

BIBLIOTHEEK NEDERLANDS INSTITUUT
VOOR PRAEVENTIEVE GEZONDHEIDSZORG TNO
POSTBUS 124, 2300 AC LEIDEN

THE NATIONAL ARCHIVES
COLLECTION DEVELOPMENT DIVISION

see: NALES

FOR MORE INFORMATION

I n h o u d

	blz.
1. INLEIDING	1
2. DE OPDRACHT	2
2.1 Aanleiding en verzoek	2
2.2 De werkzaamheden	2
2.3 Uitvoering	3
3. DE ENQUETE	4
3.1 Opzet	4
3.2 De deelname	4
3.3 De beantwoording	5
3.4 Konklusie	6
4. BEWERKING VAN DE GEGEVENS	7
4.1 De werkwijze	7
4.2 De indelingskriteria	8
4.3 Samenhangen	9
4.4 De resultaten per vraag	10
5. RESULTATEN BETREFFENDE DE MAALTIJDVERSTREKKING IN HET ALGEMEEN	11
5.1 Inleiding	11
5.2 Uitkomsten betreffende de eerste versie van de vragenlijst (dd. 29 december 1978)	11
5.3 Uitkomsten betreffende enkele toegevoegde vragen (dd. 20 maart 1979)	21
6. RESULTATEN BETREFFENDE DE BEREIDING	24
6.1 Inleiding	24
6.2 Uitkomsten betreffende de eerste versie van de vragenlijst (dd. 29 december 1978)	24
7. RESULTATEN BETREFFENDE BEZORGING, DISTRIBUTIE EN VERSPREIDING	28
7.1 Inleiding	28
7.2 Uitkomsten betreffende de eerste versie van de vragenlijst (dd. 29 december 1978)	28
7.3 Uitkomsten betreffende enkele toegevoegde vragen (dd. 20 maart 1979)	42

I n h o u d (vervolg)

	blz.
8. KOSTEN EN PRIJS VAN DE (WARME-)MAALTIJD BEREID IN EEN VERZORGINGSTEHUIS	45
9. NAWOORD	48
BIJLAGEN	50
Bijlage 1. Notitie ten behoeve van de Werkgroep Maaltijd- voorziening voor Bejaarden van de Interdepar- tementale Stuurgroep Bejaardenbeleid	
Bijlage 2. Brief ISB/MVB dd. 29 december 1978 en vragen- lijst	
Bijlage 3. Brief ISB/MVB dd. 20 maart 1979, instructie en toegevoegde vragen	
Bijlage 4. Verdeling van de deelnemende instellingen naar aard van de instelling in samenhang met soort maaltijd en urbanisatiegraad van de gemeente waarin de instelling is gevestigd	
Bijlage 5. Verdeling van de antwoorden in absolute ge- tallen en percentages naar instelling, urba- nisatiegraad en soort maaltijd	

1. INLEIDING

In dit rapport staan de uitkomsten van een enquête die is gehouden onder instellingen in Nederland die maaltijden verstrekken aan zelfstandig wonende bejaarden.

De opzet van de enquête en de verzameling van de gegevens zijn tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van de Werkgroep Maaltijdvoorziening voor Bejaarden van de Interdepartementale Stuurgroep Bejaardenbeleid. De bewerking van het verzamelde onderzoeksmateriaal en de rapportage ervan aan het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk is opgedragen aan het Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg (NIPG/TNO) te Leiden.

De betrokkenheid van het NIPG/TNO bij dit onderwerp kan voor een deel worden begrepen als men weet dat omvangrijk onderzoek op sociaal-gerontologisch terrein op het werkprogramma heeft gestaan. Verder zijn, nog niet zo lang geleden, het NIPG/TNO en het Centraal Instituut voor Voedingsonderzoek TNO begonnen met de voorbereiding van een onderzoek betreffende de maaltijdvoorziening voor zelfstandig wonende hulpbehoevende bejaarden. Hierin staan vragen centraal over hoe de gebruiker de verstrekte maaltijden apprecieert en over de kwaliteit van de voeding. In dit onderzoek zal verder aandacht moeten worden geschonken aan het aspect van de maatschappelijke dienstverlening en aan dat van de preventieve gezondheidszorg.

De bewerking van de gegevens uit de enquête vond plaats door Mw. M.J.Th. Schlatmann (maatschappelijk werker) in samenwerking met Dr. A. Dijkstra (socioloog), die tevens optrad als supervisor. Dank zij de medewerking van Mw. M. Anneveldt was het mogelijk dat het rapport binnen de afgesproken termijn kon worden aangeboden aan de opdrachtgever.

Bij de samenstelling van dit verslag is gestreefd naar een maximale benutting van de gegevens, die door degenen die aan de enquête deelnamen zijn verstrekt. Door de gekozen systematiek van rapporteren moet het mogelijk zijn, naar wij hopen, dat het onderzoeksmateriaal nu voldoende toegankelijk is voor gebruik ten behoeve van beleidsvoorbereidende werkzaamheden.

2. DE OPDRACHT

2.1 Aanleiding en verzoek

De Werkgroep Maaltijdvoorziening voor Bejaarden (MVB), die ressorteert onder de Interdepartementale Stuurgroep Bejaardenbeleid (ISB) heeft o.a. tot taak een inventarisatie te maken van de behoefte aan maaltijdvoorzieningen voor zelfstandig wonende bejaarden. Op grond van deze inventarisatie wil de MVB komen tot 'een overzicht op welke wijze in de gekonstateerde behoefte kan worden voorzien en welke procedures gevolgd zullen moeten worden om eventueel tot een aanbeveling voor maaltijdverstrekking te kunnen komen' *.

Vanuit de MVB zijn drie subgroepen ingesteld:

- bejaarden en maaltijdvoorzieninginventarisatie (subgroep A)
- de wijze van bereiding (subgroep B)
- de bezorging-verspreiding-distributie (subgroep C)

De MVB besloot een inventariserend onderzoek te doen met betrekking tot de bezorging, verspreiding en de distributie van de maaltijd voor zelfstandig wonende bejaarden. De eerste enquêtes terzake dit onderwerp zijn op 29 december 1978 verzonden aan ongeveer 480 adressen van o.a. de Stichting Landelijke Unie van Vrijwilligers (UVV) en van Projecten Gecoördineerd Bejaardenwerk in Nederland (PGB). Voor bewerking van de enquêtegegevens kon de werkgroep MVB echter niet beschikken over voldoende mogelijkheden. Door CRM is toen de vraag gesteld of het Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg (NIPG/TNO)** de bewerking van de gegevens, welke door de werkgroep maaltijdvoorziening voor bejaarden van de ISB zijn verzameld, op zich zou willen nemen.

2.2 De werkzaamheden

Met vertegenwoordigers van het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk is overeengekomen dat de werkzaamheden van het NIPG/TNO zouden bestaan uit:

* Zie: notitie t.b.v. de Werkgroep Maaltijdvoorziening voor bejaardenbeleid van de Interdepartementale Stuurgroep Bejaardenbeleid. Rijswijk, Secr. ISB, 16-5-1978.

** In overleg met het Centraal Instituut voor Voedingsonderzoek CIVO/TNO.

1. bewerking van de binnengekomen enquêtegegevens en zonodig en mogelijk - binnen de grenzen van de praktische afspraken - komplementering van enkele wezenlijke onderdelen van de enquête door telefonische navraag;
2. samenstelling van een overzicht van de instellingen in Nederland, die in het kader van de Stichting UVV en van de projecten PGB maaltijden verstrekken aan zelfstandig wonende bejaarden op basis van reeds door UVV- en PGB-instellingen verstrekte informatie.

Bij realisering van deze aanpak krijgt de Werkgroep Maaltijdvoorziening voor Bejaarden t.b.v. haar beleidsvoorbereidende werkzaamheden de beschikking over een zo volledig mogelijke kaart van de maaltijdverstrekking aan zelfstandig wonende bejaarden, alsmede over een overzichtelijke weergave van de uitkomsten die de enquête heeft opgeleverd, geprojecteerd tegen de achtergrond van de genoemde kaart. Hierbij valt opsplitsing van de gegevens te overwegen naar o.a. regio, urbanisatiegraad, aard van de verstrekte maaltijden en verstreckende organisatie.

2.3 Uitvoering

De werkzaamheden waren gepland voor de periode december 1979 tot april 1980. De afspraak is gemaakt dat het concept-rapport in april 1980 zou worden opgeleverd, dit in verband met de voortgang van de werkzaamheden van de MVB. De opdracht voor de werkzaamheden is verstrekt op 10 december 1979.

3. DE ENQUÊTE

3.1 Opzet

De subgroep van de werkgroep MVB die zich in het bijzonder zou gaan bezighouden met het onderwerp 'Bezorging, Verspreiding en Distributie' - zie ook paragraaf 2.1 - besloot tijdens één van haar eerste bijeenkomsten hiernaar een inventariserend onderzoek te doen. Vooralsnog werd gekozen voor een onderzoek via de volgende instanties:

- Stichting Landelijke Samenwerking Bejaardentehuizenorganisaties
- Landelijke Stichting Unie van Vrijwilligers
- Nederlandse Federatie voor Bejaardenbeleid (Landelijk Platform Gecoördineerd Bejaardenwerk)
- Centraal Orgaan Samenwerkende Bejaardenorganisaties
- Bureaux Landelijk Contact van het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk

De vragenlijst die voor dit doel was opgesteld werd, vergezeld van een uitvoerig schrijven, verzonden op 29 december 1978. (zie bijlage 2). Op 20 maart werd opnieuw aandacht gevraagd voor deze enquête. Gekonstateerd werd dat er in de vragenlijst en ten aanzien van de procedure van het inventariserend onderzoek enkele onduidelijkheden waren geslopen. De werkgroep MVB meende met een instructie bij de vragenlijst een belangrijk deel van de gerezen onduidelijkheden te kunnen verhelpen. Bovendien werden nog enkele vragen aan de reeds verzonden vragenlijst toegevoegd (zie bijlage 3).

Deze herinnering en verduidelijking is alleen gestuurd naar 'Projecten Gecoördineerd Bejaardenwerk in Nederland'.

3.2 De deelname

Het binnen gekomen materiaal bestond voornamelijk uit vragenlijsten en in een enkel geval uit uitsluitend een brief met gegevens en/of andere informatie. In 143 gevallen kon hiervan gebruik gemaakt worden voor rapportage. Uit de beschikbare gegevens is niet precies op te maken welke vragenlijsten zijn ingevuld volgens de instructie van 20 maart 1979 en welke zijn ingevuld zonder gebruik making van deze instructie. Gaan we af op de 39 ingevulde bijlagen met extra vragen, dan lijkt de

konklusie gerechtvaardigd dat tenminste 39 vragenlijsten zijn ingevuld volgens de instructie. Nogmaals: zekerheid hierover hebben we niet.

Mede door de gevolgde manier van verzameling van gegevens is de waarnemingsperiode van het onderzoek vrij lang geworden. De vragenlijsten zijn ontvangen in de periode van januari 1979 tot en met oktober 1979.

Er zijn nog steeds onduidelijkheden over de aard van de instelling die de vragen heeft beantwoord. De instructie laat zien dat bedoeld worden 'degene(n), die de maaltijd(en) verschaft/verschaffen' (zie bijlage 3). Daar komt nog bij dat de bezorgende instelling vaak moeite bleek te hebben met het invullen van vragen over de bereiding, de kosten en de prijs van de maaltijd die wordt bereid in een verzorgings-tehuis. In sommige gevallen bleek men bezwaar te hebben tegen het beantwoorden van vragen die op het terrein liggen van de instelling die de maaltijden bereidt.

3.3 De beantwoording

De vragenlijst ging vergezeld van een nota over de prijs van de warme maaltijd. Deze nota, een 'concept-notitie', is opgesteld door het Gemeenschappelijk Instituut Maatschappelijke Dienstverlening Noord-Brabant. De werkgroep MVB verzocht de invullers van de vragenlijst om hun kommentaar op deze nota te verwerken in de vragenlijst. Door dit verzoek van de werkgroep MVB kan men zich de vraag stellen of door deze werkwijze wellicht een ongewenste beïnvloeding van de respondenten tot stand is gebracht. Mogelijk heeft men zich bij de beantwoording nu te veel gericht op een situatie elders, in Noord-Brabant, in plaats van op de maaltijdverstrekking in de eigen regio. Hierbij kan ter geruststelling worden vermeld dat, zo er al sprake is van ongewenste beïnvloeding, deze invloed voor iedereen zou kunnen gelden. De 'concept-notitie' is verzonden aan alle instellingen die voor beantwoording van de vragenlijst in aanmerking kwamen.

Ten aanzien van de beantwoording van de vragen zijn nog de volgende punten van belang:

- Er is veel gewerkt met zogenaamde 'open vragen'. Waar doorge-

vraagd werd is niet altijd een duidelijke systematiek gehanteerd in de vraagstelling. Soms werden verscheidene onderwerpen in één vraag aan de orde gesteld. Dit is onder meer gedaan met betrekking tot de kostenvergoeding (zie C 5 van de vragenlijst; bijlage 2).

- In de vragenlijst kan men niet te weten komen of men één van de antwoordmogelijkheden moet omcirkelen of moet onderstrepen of dat de respondent moet doorhalen wat niet van toepassing is.
- De vraag over het percentage personen aangesloten bij een vrijwilligers organisatie was in sommige vragenlijsten onleesbaar. Soms waren de pagina's van de vragenlijst in de verkeerde volgorde gerangschikt.

3.4 Konklusie

Naar onze mening zijn er zowel bij de opzet, de uitvoering en de procedure van het onderzoek kritische kanttekeningen te plaatsen. In dit hoofdstuk hebben wij gewezen op enkele problemen die van belang zijn bij de interpretatie van de uitkomsten, welke in de volgende hoofdstukken worden gerapporteerd. Nu zou men zich kunnen afvragen of het niet de voorkeur verdient in het geheel geen aandacht te besteden aan deze gegevens.

Onze konklusie is dat men niet te overdreven verwachtingen moet hebben ten aanzien van de mogelijkheden van de verstrekte gegevens.

Overigens zijn wij van mening dat ondanks de kritische kanttekeningen, nog talrijke gegevens uit de vragenlijsten zich leenden voor rapportage aan de werkgroep MVB.

4. BEWERKING VAN DE GEGEVENS

4.1 De werkwijze

De bewerking van de gegevens uit de vragenlijst vond plaats in de volgende stappen:

- vaststelling van de instantie waarop de vragenlijst betrekking heeft
- ordening van de gegevens per vragenlijst, per onderdeel van de vragenlijst en per vraag
- codering van gegevens ten behoeve van de bewerking per computer
- rubricering van opmerkingen en suggesties van respondenten ten behoeve van verbale rapportage onder de titel 'Antwoorden van respondenten'
- rapportage

Over de identifikatie van de instantie waarop de ingevulde vragenlijst van toepassing is kan het volgende worden meegedeeld.

Twee ingevulde vragenlijsten bleken afkomstig van instellingen die, naar eigen zeggen, in hun werkgebied geen voorziening voor (warme-) maaltijden hadden. Deze vragenlijsten zijn niet in de verdere bewerking betrokken.

Van twee instellingen zijn twee ingevulde vragenlijsten per instelling ontvangen. Hier vulde men de vragenlijst in per werkgebied. Het betrof hier eenmaal een UVV-instelling en een PGB-instelling. De vier vragenlijsten werden afzonderlijk bewerkt.

Vanuit zeven plaatsen werden twee vragenlijsten ontvangen en wel één van een UVV-instelling en één van een PGB-instelling. Het was niet duidelijk of het hier steeds twee afzonderlijke organisaties betrof of dat het ging om een organisatie met verscheidene samenwerkende instellingen. Deze vragenlijsten werden apart bewerkt. Een uitzondering betrof twee identiek ingevulde vragenlijsten, die bij de bewerking als één UVV-instelling werd gerekend.

Uit één plaats werd door de betreffende UVV-instelling een vragenlijst ingestuurd, terwijl afzonderlijk informatie werd verstrekt voor elk van de in totaal vier werkgebieden van deze instelling. Deze vragenlijst werd bewerkt alsof het vier aparte vragenlijsten waren.

Volgens deze werkwijze verkregen we in 143 gevallen gegevens die te gebruiken waren voor verdere bewerking.

4.2 De indelingskriteria

Mede op verzoek van vertegenwoordigers van de werkgroep MVB is gezocht naar een aantal criteria volgens welke de gegevens systematisch zijn op te splitsen in een aantal subgroepen of subcategorieën. De criteria die hiervoor in aanmerking kwamen en als zodanig ook goed toepasbaar bleken, zijn:

- de aard van de instelling
- de urbanisatiegraad en
- de soort maaltijd

Ooit is ook het criterium 'regio' genoemd. Het lijkt ons inziens beter om hiervoor in de plaats de 'urbanisatiegraad' te nemen. De reden hiervoor is dat de maaltijdvoorziening veel meer een plaatsgebonden activiteit is dan een gebeuren dat zich op 'boven-lokaal' of regionaal niveau afspeelt.

Aard van de instelling

De vragenlijsten zijn onder te verdelen naar twee typen instellingen: UVV- en PGB-instellingen. Richtlijn hiervoor was een overzicht van UVV-instellingen die zich alleen of in samenwerking met andere organisaties bezighouden met maaltijdvoorziening voor bejaarden. De Landelijke Stichting Unie van Vrijwilligers bevestigde de indruk dat alle in het overzicht genoemde UVV-instellingen deelnemers waren aan de enquête. Gekozen werd voor deze werkwijze omdat alleen op deze manier het hele materiaal op zinvolle wijze in te delen was naar type instelling. In de vragenlijst stond namelijk geen vraag over de identiteit van de instelling en van degene die de vragen beantwoordde. Op de voorpagina van de vragenlijst werd wel de vraag gesteld via welk orgaan beantwoording van de vragen plaats vond maar lang niet altijd bleek deze vraag beantwoord. Uit de enquête komen de uiteenlopende taken naar voren van instellingen die betrokken zijn bij maaltijdvoorziening voor bejaarden, zoals:

- verwijzing
- bereiding
- bezorging
- uitlening van vrijwilligers
- administratie
- financiering
- koördinatie van de activiteiten

Verscheidene instellingen vervullen verschillende taken. Welke instelling welke taken precies vervult is niet duidelijk geworden omdat er niet naar is gevraagd.

Urbanisatiegraad

De deelnemende instellingen zijn gevestigd in gemeenten die naar urbanisatiegraad verschillen. Er is een keuze gemaakt voor een tweedeling van enerzijds plattelands-, verstedelijkte plattelands- en specifieke forensen gemeenten. Deze gemeenten pleegt het Centraal Bureau voor de Statistiek aan te duiden met de kodes A en B. Anderzijds hebben we de plattelandsstadjes en de (grote) stedelijke gemeenten. Deze gemeenten worden met een C aangegeven. Een meer genuanceerde indeling van de gemeenten zou aan te bevelen zijn als er meer deelnemers aan de enquête waren geweest. Nu volstaan we met een tweedeling in verband met het aantal instellingen per categorie.

Soort maaltijd

Op grond van de antwoorden bleek het mogelijk te zijn de instellingen te verdelen in twee categorieën met betrekking tot de soort maaltijd die verstrekt wordt. De ene categorie omvat de instellingen die uitsluitend warme maaltijden zeggen te verstrekken. De andere categorie bestaat uit instellingen die geen of niet uitsluitend warme maaltijden verstrekken.

4.3 Samenhangen

Iets minder dan de helft van de maaltijdverstrekken instellingen (n=143) die deelnamen aan de enquête treffen we aan in de stedelijke gemeenten (44%). Voor de UVV ligt dit percentage wat hoger (50%) en

voor de PGB-instellingen lager dan het totaalpercentage (36%). Van de zesenzestig UVV-instellingen verstrekken er drieënveertig uitsluitend warme maaltijden; dit is 65%. Voor de deelnemende PGB-instellingen is dit percentage vrijwel gelijk: te weten 61%. Bezien we de samenhang tussen urbanisatiegraad en de soort maaltijd die verstrekt wordt dan zien we dat in de niet stedelijke gemeenten 77% van de instellingen uitsluitend warme maaltijden verstrekt terwijl dit percentage in de stedelijke gemeenten lager ligt, en wel op 57%. Ten aanzien van de soort maaltijd die wordt verstrekt zou men voorzichtig kunnen konkluderen dat niet zo zeer de aard van de instelling maar wel de urbanisatiegraad te maken heeft met het al dan niet uitsluitend verstrekken van warme maaltijden. Misschien ten overvloede zij er op gewezen dat de gegevens van de PGB-instellingen niet volledig zijn en evenmin zonder meer kunnen worden opgevat als een representatieve steekproef betreffende het domein van PGB-instellingen. Voor degenen die zijn geïnteresseerd in de volledige tabellen is bijlage 4 opgenomen.

4.4 De resultaten per vraag

In de hoofdstukken 5, 6 en 7 wordt per vraag vermeld welke de gegevens zijn die werden verstrekt door de respondenten. Voor dit doel is de eerste versie van de vragenlijst gehanteerd (zie ook paragraaf 3.1). De rapportage van de antwoorden betreft steeds alle instellingen die hebben meegedaan aan het onderzoek. Desgewenst kan men per vraag ook opzoeken hoe de verdeling van de antwoorden er uitziet over de drie indelingskriteria: urbanisatiegraad, aard van de instelling en soort maaltijd. De opmerkingen van de respondenten die per vraag zijn gemaakt worden zoveel mogelijk gerapporteerd. Indien zinvol worden de frekwenties (hoe vaak is iets genoemd) verstrekt. Zo nu en dan is het noodzakelijk dat de rapporteurs commentaar geven op de formulering van de vraag of op de inhoud van de gegeven antwoorden.

In deze hoofdstukken met onderzoeksresultaten onthouden de rapporteurs zich van konklusies en interpretaties.

5. RESULTATEN BETREFFENDE DE MAALTIJDVERSTREKKING
IN HET ALGEMEEN

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de resultaten beschreven die zijn verkregen met de vragen gesteld in deel A van de vragenlijst. Het betreft hier de vragen 1 tot en met 13 van de eerste versie van de vragenlijst en de vragen 1 tot en met 3 van de extra vragen (zie voor dit onderwerp paragraaf 3.1). Voor de vragenlijst raadplege men de bijlagen 2 en 3.

5.2 Uitkomsten betreffende de eerste versie van de
vragenlijst (dd. 29 december 1978)

Vraag A 1

Is er in uw werkgebied een (warme-)maaltijdvoorziening?	Zo ja, waarom?	Zo nee, waarom niet?
--	----------------	----------------------

ja, voorziet in een behoefte	63	(44.1%)
ja, met omschrijving	19	(13.3%)
ja, zonder meer	61	(42.7%)

totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

In 19 gevallen werd de vraag beantwoord met één van de volgende omschrijvingen:

- bejaarden zo lang mogelijk zelfstandig laten (8x)
- i.v.m. ziekte, hulpbehoevendheid, niet meer kunnen koken (6x)
- op verzoek van artsen, wijkverpleging, indikatiekommissie (3x)
- omdat veel ouderen die nog zelfstandig wonen deze voor-
ziening onmisbaar achten (1x)
- nuttig en zinvol (1x)

Opmerkingen van rapporteurs

Twee instellingen vermeldden dat in hun werkgebied geen (warme-)maaltijdvoorziening was en werden daarom buitengesloten bij verdere bewerking.

Vraag A 2

Uit welke gebieden/gemeenten bestaat uw werkgebied, waarin u (warme-) maaltijdvoorziening verzorgt?	Gebied: Gemeente(n):
---	-------------------------

Opmerkingen van rapporteurs

De antwoorden op deze vraag werden gebruikt voor het overzicht, waarop de werkgebieden in kaart gebracht zijn van instellingen die zich met maaltijdvoorziening bezighouden en deelnamen aan het onderzoek (zie volgende pagina).

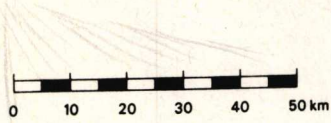
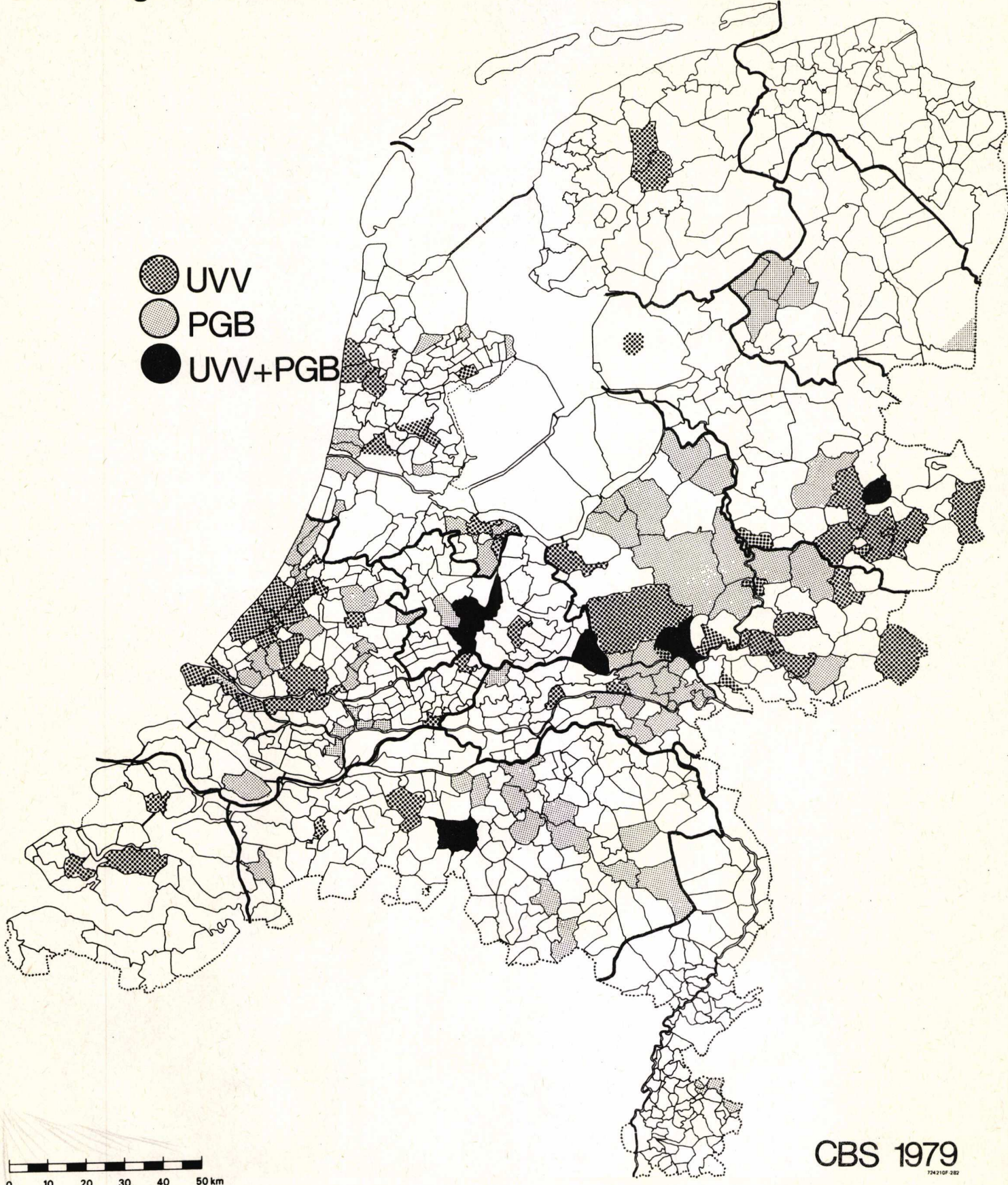
Vraag A 3

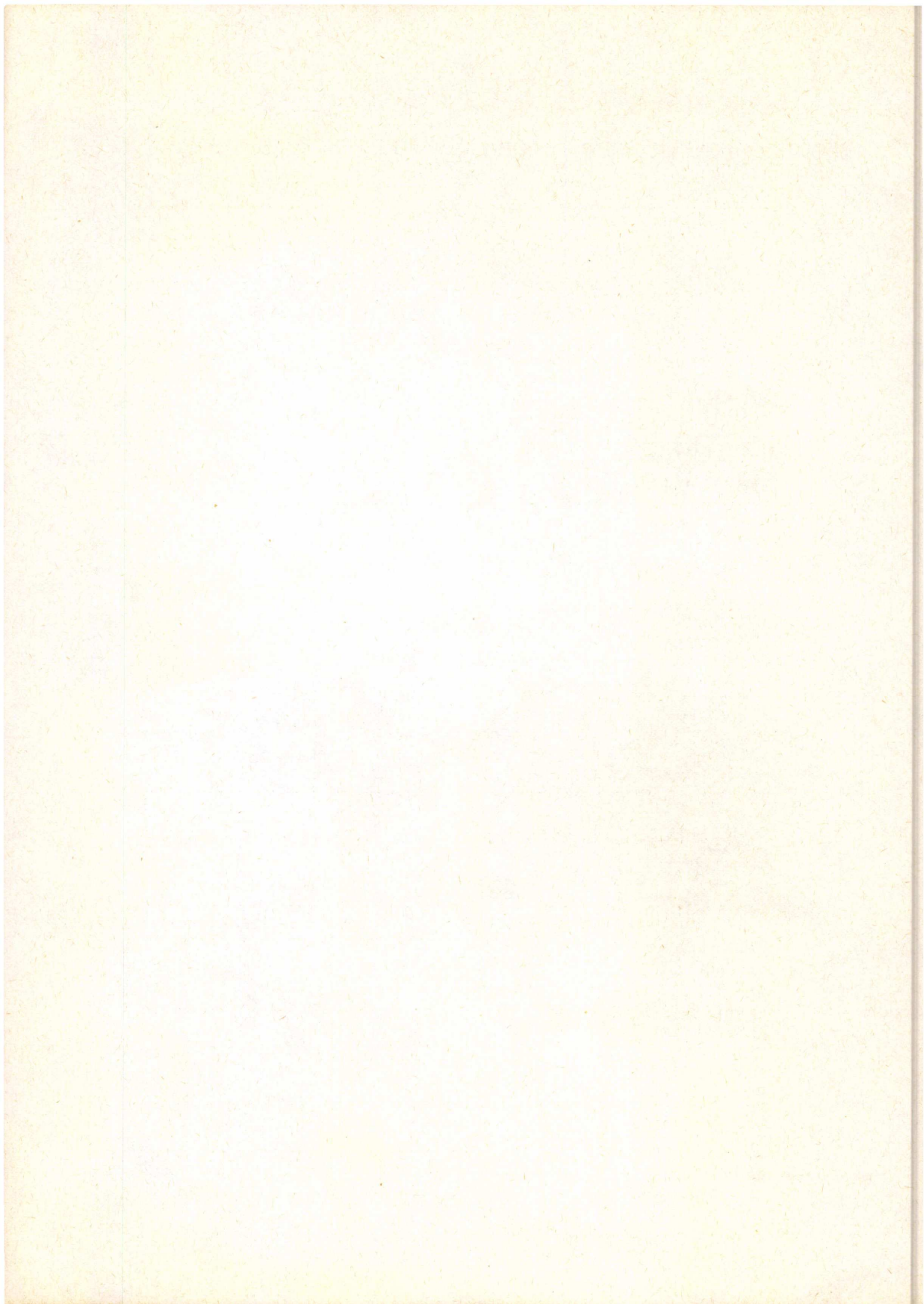
Hoeveel is (ev. bij benadering) het totaal aantal inwoners in dit werkgebied?	
---	--

Opmerkingen van rapporteurs

De antwoorden op deze vraag werden niet verwerkt. Op grond van de in vraag A 2 verstrekte antwoorden over gebied/gemeente kon een indeling naar urbanisatiegraad gemaakt worden volgens een indeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS 1979). Dit leek betrouwbaarder dan het verwerken van de gegeven antwoorden.

instellingen die deelnamen aan de enquête 1978/'79

Overzicht: van instellingen die zich met maaltijdvoorziening bezig-
houden en deelnamen aan het onderzoek

Urbanisatiegraad	Aantallen	
	abs.	(%)
Plattelandsgemeenten		
50.0% en meer agrarische beroepsbevolking	A1	-
40.0-49.9% agrarische beroepsbevolking	A2	2 (1.4%)
30.0-39.9% agrarische beroepsbevolking	A3	2 (1.4%)
20.0-29.9% agrarische beroepsbevolking	A4	8 (5.6%)
Verstedelijkte plattelandsgemeenten		
Gemeenten met minder dan 20.0% mannelijke agrarische beroepsbevolking:		
grootste woonkern minder dan 5.000 inw.	B1	9 (6.3%)
grootste woonkern 5.000-19.999 inw.	B2	26 (18.2%)
Specifieke forensengemeenten (stadsrandgemeenten, tuinsteden, -dorpen e.d. met meer dan 30% overwegend allochtone woonforensen onder mannelijke beroepsbevolking)		
	B3	33 (23.1%)
Gemeenten met een stedelijk karakter		
Plattelandsstadjes (stedelijke woonkern 2.000-9.999 inw.)		
	C1	5 (3.5%)
Kleine steden (stedelijke woonkern 10.000-29.999 inw.)		
	C2	23 (16.1%)
Middelgrote steden:		
stedelijke woonkern 30.000-49.999 inw.	C3	8 (5.6%)
stedelijke woonkern 50.000-99.999 inw.	C4	12 (8.4%)
Grote steden (stedelijke woonkern 100.000 en meer inw.)		
	C5	15 (10.5%)
totaal		143 (100 %)

Vraag A 4

Hoeveel bejaarden wonen er in uw werkgebied, afgezien van bejaarden in bejaardenoorden en in verpleeghuizen?	Vrouwen	Mannen	Gehuwd	Ongehuwd

wel beantwoord	78 (54.5%)
niet beantwoord	65 (45.5%)
<hr/>	
totaal	143 (100 %)

Opmerkingen van rapporteurs

Bijna de helft van de respondenten bleek geen antwoord op deze vraag te kunnen geven, terwijl van de overigen velen de vraag slechts gedeeltelijk hebben beantwoord. Vermelding van de uitkomsten leek daarom niet erg zinvol.

Vraag A 5

Hoeveel bejaarden wonen binnen uw werkgebied in beschermde woonvormen?		Vrouwen	Mannen	Gehuwd	Ongehuwd
	Service-flat(s)				
	complex bejaardenwoningen				
	aanleun- en zorgwoningen				

wel beantwoord	52	(36.4%)
niet beantwoord	91	(63.6%)
<hr/>		
totaal	143	(100 %)

Opmerkingen van rapporteurs

Bijna tweederde van de respondenten bleek geen antwoord op deze vraag te kunnen geven, terwijl van de overigen de meesten de vraag of slechts gedeeltelijk beantwoordden, of aantallen woningen noemden of het aantal bejaarden in procenten vermeldden. Vermelding van de uitkomsten leek daarom niet erg zinvol.

Vraag A 6

Hoeveel mensen maken gemiddeld per dag gebruik van de (warme-)maaltijdvoorziening in uw werkgebied?		Vrouwen	Mannen	Gehuwd	Ongehuwd

0 - 10 personen	27	(18.9%)
11 - 20 "	27	(18.9%)
21 - 30 "	18	(12.6%)
31 - 40 "	16	(11.2%)
41 - 60 "	12	(8.4%)
61 - 100 "	11	(7.7%)
101 - 500 "	10	(7.0%)
niet beantwoord	22	(15.4%)

totaal	143	(100 %)

Opmerkingen van rapporteurs

Bij de bewerking van de gegevens werd gekozen voor het totaal aantal opgegeven mensen, omdat dit gegeven vaak bleek ingevuld of eenvoudig was te bepalen door het aantal mannen en vrouwen bij elkaar op te tellen. Op deze wijze ontstonden vergelijkbare gegevens.

Kijken we naar de uitkomsten van 83 instellingen, die wel aantallen vermeldden van afzonderlijk vrouwen en mannen, dan blijkt:

- in 39 gevallen het aantal mannen groter dan vrouwen,
- in 31 gevallen het aantal vrouwen groter dan mannen en
- in 13 gevallen het aantal mannen en vrouwen gelijk.

De begrippen gehuwd en ongehuwd bleken moeilijkheden op te leveren bij indeling van weduwnaren en weduwen. Dikwijls werd bij gehuwd en ongehuwd niets ingevuld.

Enkele malen werd door respondenten in de vraag 'per dag' gewijzigd in 'per keer'.

Soms werd aangegeven dat het aantal bejaarden wisselt, waarbij dan een schatting gemaakt werd, bijvoorbeeld 16 à 20.

De voorziening lijkt soms een tijdelijk karakter, soms een meer permanent karakter te hebben.

Uit aantekeningen van respondenten elders in de vragenlijst blijkt dat bejaarden maaltijden thuisbezorgd krijgen en/of kunnen afhalen en/of gezamenlijk kunnen gebruiken, bijvoorbeeld in een dienstencentrum. Het valt niet te achterhalen of bij deze vraag alle bejaarden zijn geteld die op welke wijze dan ook gebruik maken van de maaltijdvoorziening. Een onderscheid naar aantallen bejaarden die maaltijden thuisbezorgd krijgen, komen afhalen of met andere bejaarden gebruiken is niet te maken omdat gegevens hierover ontbreken.

Verder blijkt uit aantekeningen van respondenten elders in de vragenlijst dat behalve bejaarden soms ook mensen jonger dan 65 jaar gebruik maken van de maaltijdvoorziening, soms zelfs hele gezinnen als tijdelijke hulp bij ziekte. Het is niet duidelijk of bij deze vraag anderen dan bejaarden zijn meegeteld.

Vraag A 7

Welke maaltijden worden bezorgd?	warm	ja/nee
	diepvries warm	ja/nee
	diepvries koud	ja/nee
	overige en welke	ja/nee

warm	90	(62.9%)
diepvries warm	2	(1.4%)
diepvries koud	27	(18.9%)
overig	4	(2.8%)
warm + diepvries warm+koud	4	(2.8%)
warm + diepvries koud	7	(4.9%)
warm + diepvr.koud + overig	3	(2.1%)
warm t/m overig	1	(0.7%)
diepvries warm+koud	5	(3.5%)

totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

In 4 gevallen werd alléén 'overig' ingevuld, terwijl in 4 andere gevallen 'overig' werd ingevuld naast andere soort maaltijden. Steeds werd aangegeven wat hiermee werd bedoeld:

- gekoeld koud (tweemaal werd vermeld régé thermic) (5x)
- soep zaterdags (2x)
- dieet (1x)

Opmerkingen van rapporteurs

De vraag was samengesteld uit 4 subvragen over de soort maaltijd. Bij de bewerking van deze vraag is gekozen voor het antwoordpatroon over de 4 subvragen en niet voor antwoorden per subvraag. Zodoende ontstaat een beeld van de diversiteit van het voorzieningspakket, terwijl de totalen per soort maaltijd eenvoudig uit te rekenen zijn. Niet altijd was deze vraag beantwoord. Omdat dit gegeven echter belangrijk was voor de indeling van de vragenlijsten m.b.t. 'soort maaltijd' (zie paragraaf 4.2), werd dit gegeven 11 keer ontleend aan antwoorden elders in de vragenlijst (bijvoorbeeld bij kosten) of uit andere toegestuurde informatie.

In de eerste versie van de vragenlijst, die voor het merendeel van de respondenten van toepassing is, was geen aanwijzing dat men gekoeld koud en gekoeld warm bij overig diende te vermelden. Het is dan ook

niet zeker of deze vormen van maaltijd bij andere categorieën zijn ondergebracht.

Uit enkele aantekeningen van respondenten blijkt, dat soms bij combinaties uit diverse soorten maaltijd gekozen kan worden.

Soms betekent het dat, bijvoorbeeld diepvries, alleen verstrekt wordt in het weekend of voor de dag die volgt op een bezorgdag.

Vraag A 8

Behoren daartoe ook dieetmaaltijden? Zo ja, het aantal in percentages aangeven.	ja/nee %
---	--------------------

ja, 0 - 10%	14	(9.8%)
ja, 11 - 20%	26	(18.2%)
ja, 21 - 30%	27	(18.9%)
ja, 31 - 40%	14	(9.8%)
ja, 41 - 50%	11	(7.7%)
ja, 51 - 90%	9	(6.3%)
ja, zonder meer	21	(14.7%)
nee	6	(4.2%)
niet beantwoord	15	(10.5%)

totaal	143	(100 %)

Opmerkingen van rapporteurs

De indruk bestaat dat een enkele keer het aantal personen genoemd is in plaats van het percentage.

Vraag A 9

Bent u tevreden met deze keuze?	Zo ja, waarom?	Zo nee, waarom niet?
---------------------------------	----------------	----------------------

ja	88	(61.5%)
nee	3	(2.1%)
ja en nee	2	(1.4%)
niet beantwoord	50	(35.0%)

totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

De variatie in de toelichtingen was zo talrijk dat slechts in grote lijnen ingegaan kan worden op toelichtings-kategorieën.

Veelal werd met andere woorden nogmaals onderstreept dat men tevreden was, bijvoorbeeld: geen klachten, gaat goed, voorziet in behoefte, deelnemers tevreden, doelmatig, goed verzorgd.

Bij warme maaltijden werd als gunstig opgemerkt: vers, warm, verveelt niet, meer variatie, sluit het meest aan op eetgewoonte van de mensen.

Indien men niet of gedeeltelijk niet tevreden was, betrof dit voornamelijk diepvries-maaltijden, waarbij men opmerkte: liever vers, te eenzijdig.

Bij diepvries-maaltijden werd als gunstig opgemerkt: keuze bereidings-tijdstip en keuze eettijdstip vrij, geen vervoersproblemen.

Opmerkingen van rapporteurs

Een aantal respondenten bleek de vraag te hebben opgevat alsof deze betrekking had op dieetmaaltijden.

Anderen lieten de vraag open met de opmerking dat zij niet begrepen wat bedoeld werd.

Vraag A 10

Zijn de bejaarden tevreden met deze keuze?	Zo ja, waarom?	Zo nee, waarom niet?
--	----------------	----------------------

ja	88	(61.5%)
nee	0	(0.0%)
ja en nee	8	(5.6%)
niet beantwoord	47	(32.9%)
<hr/>		
totaal	143	(100 %)

Opmerkingen van rapporteurs

Dikwijls werd verwezen naar vraag A 9. De toelichtingen verschillen wat betreft de strekking nauwelijks van hetgeen bij vraag A 9 werd vermeld.

Wel werd door één van de instellingen opgemerkt dat bejaarden die van de maaltijdvoorziening gebruik maken geen andere keus hebben. Een andere respondent stelt dat degenen die een maaltijd krijgen wel tevreden zullen zijn, omdat men anders reeds zou zijn afgevallen.

Vraag A 11

Is er een intake?	ja/nee
-------------------	--------

ja	94	(65.7%)
nee	12	(8.4%)
niet beantwoord	37	(25.9%)

totaal	143	(100 %)

Opmerkingen van rapporteurs

Het woord intake blijkt verwarring te hebben opgeroepen, soms ook irritatie. Meerdere malen werd gevraagd of hiervoor geen Nederlands woord te bedenken viel. Men verwacht de betekenis van het begrip intake; wat men zoal onder intake verstaat is: het verzamelen van gegevens met het oog op het nemen van

- de beslissing over het al dan niet verstrekken van een maaltijd;
- de te hanteren criteria, indikatiestelling;
- de administratieve verwerking;
- de verwijzing door andere hulpverlenende instelling(en), hulpverlener(s).

Vraag A 12

Zo ja, waaruit bestaat deze?	- bezoek - rapportage - overige
------------------------------	---------------------------------------

bezoek	35	(24.5%)
rapportage	1	(0.7%)
overig	3	(2.1%)
bezoek + rapportage	22	(15.4%)
bezoek + overig	5	(3.5%)
rapportage + overig	1	(0.7%)
bezoek t/m overig	28	(19.6%)
niet beantwoord, n.v.t.	48	(33.6%)

totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

Bij overig werd in een aantal gevallen een toelichting gegeven:

- aanmelding via of overleg met artsen, maatschappelijk werk, wijkverpleging, gezinszorg en indikatiekommissie (7x)
- telefonische informatie (3x)
- teambespreking (1x)
- via leidster DC (dienstencentrum) (1x)
- combinatie naar wens (1x)

Opmerkingen van rapporteurs

Soms gaf men in vraag A 11 aan dat er geen intake was, terwijl men wel vraag A 12 invulde.

Een moeilijkheid was, dat niet in de vragenlijst was aangegeven hoe de respondenten de vraag dienden te beantwoorden indien er wel of niet sprake was van bezoek en dergelijke. Allerlei varianten van invullen kwamen voor: aankruisen, doorstrepen, onderstrepen, omcirkelen of geen aanduiding. De rapporteurs zijn ervan uitgegaan dat respondenten die vraag A 11 bevestigend beantwoordden en vraag A 12 openlieten, hiermee aangaven dat er sprake was van zowel bezoek, rapportage en overig. Bij respondenten die vraag A 11 ontkennend beantwoordden en vraag A 12 openlieten werd ervan uitgegaan dat bezoek, rapportage en overig niet van toepassing waren. Bij respondenten die zowel vraag A 11 als vraag A 12 openlieten werden beide vragen als niet beantwoord of niet van toepassing (n.v.t.) beschouwd.

Vraag A 13

Wie doet de intake?	GG en GD ja/nee
	Kruiswerk ja/nee
	Gezinszorg ja/nee
	Huisarts ja/nee
	Instelling voor bejaardenwerk . ja/nee
	Overige, en welke ja/nee

(Antwoorden zijn per subvraag behandeld)	GG en GD	7	(4.9%)
	Kruiswerk	34	(23.8%)
	Gezinszorg	34	(23.8%)
	Huisarts	35	(24.5%)
	Instel. voor bej.werk	68	(47.6%)
	Overig	50	(35.0%)
	niet beantwoord, n.v.t.	42	(29.4%)

Antwoorden van respondenten

Bij overig werd in een aantal gevallen een toelichting gegeven:

- UVV, DC, leidster, bestuursleden (17x)
- vrijwilligers (7x)
- buren, familie (6x)
- maatschappelijk werk, sociale dienst (6x)
- bejaardentehuis (4x)
- ziekenhuis (3x)
- indikatiekommissie (2x)
- wijkverpleegster (1x)
- personen zelf (1x)

Opmerkingen van rapporteurs

De vraag was samengesteld uit 6 subvragen over de instelling die de intake doet.

Bij de bewerking van deze vraag is gekozen voor positieve antwoorden per subvraag. Het antwoordpatroon over de 6 subvragen leverde zoveel verschillen op dat rapportage hierover niet mogelijk bleek. Ook bij deze vraag werd nog al eens een opmerking gemaakt over de onduidelijkheid van het begrip intake. Een enkele keer werd het woord 'intake' door respondenten vervangen door het woord gesprek of iets dergelijks.

Indien op geen der 6 subvragen een antwoord werd gegeven in positieve of negatieve zin werd de totale vraag beschouwd als niet beantwoord, niet van toepassing.

Het lijkt erop dat Dienstencentra en UVV-instellingen zichzelf ondergebracht hebben bij overig en bij instelling voor bejaardenwerk. Bejaardenzorg van de gezinszorg lijkt soms te zijn ondergebracht bij gezinszorg, soms bij instelling voor bejaardenwerk.

5.3 Uitkomsten betreffende enkele toegevoegde vragen
(dd. 20 maart 1979)

De toegevoegde vragen werden alleen toegestuurd aan een deel van de Projecten Gecoördineerd Bejaardenwerk omdat de overigen waaronder de UVV-instellingen de vragenlijst al hadden teruggezonden.

Vraag A 1 (extra)

Hanteert u indicatiecriteria voor de verstrekking van maaltijden?	ja/nee
	ja 37 (25.9%)
	nee 1 (0.7%)
	niet beantwoord 1 (0.7%)
	geen bijlage aanwezig 104 (72.7%)

	totaal 143 (100 %)

Opmerkingen van rapporteurs

Deze vragen met hun respektievelijke antwoorden staan niet vermeld in bijlage 5.

Vraag A 2 (extra)

Zo ja, welke?	Medische omstandigheden . . . ja/nee
	Psychische omstandigheden . . . ja/nee
	Sociale omstandigheden . . . ja/nee
	Woonomstandigheden ja/nee
	Onkunde ja/nee
	Leeftijd ja/nee

Medische omstandigheden	36	(97.3%)
Psychische omstandigheden	29	(78.4%)
Sociale omstandigheden	15	(40.5%)
Woonomstandigheden	15	(40.5%)
Onkunde	23	(62.2%)
Leeftijd	24	(64.9%)

Opmerkingen van rapporteurs

De vraag was samengesteld uit 6 subvragen over indicatiecriteria. Bij de bewerking van deze vraag is gekozen voor de positieve antwoorden per subvraag. Het antwoordpatroon over de 6 subvragen leverde zoveel verschillen op dat rapportage hierover niet mogelijk bleek.

Vraag A 3 (extra)

Welke indicatiecriteria zijn het meest tot het minst van toepassing bij de maaltijdvoorziening? (Omcirkel bij elk criterium het nummer van volgorde; 1 = meest frequent; 6 = het minst frequent).	Medische omstandigheden	1	2	3	4	5	6
	Psychische omstandigheden	1	2	3	4	5	6
	Sociale omstandigheden	1	2	3	4	5	6
	Woonomstandigheden	1	2	3	4	5	6
	Onkunde	1	2	3	4	5	6
	Leeftijd	1	2	3	4	5	6

	meest frequent				minst frequent	
	1	2	3	4	5	6
Medische omstandigheden	21	2	0	3	1	4
Psychische omstandigheden	6	4	5	5	4	4
Sociale omstandigheden	10	6	4	6	2	2
Woonomstandigheden	1	4	2	1	2	8
Onkunde	2	1	8	3	7	2
Leeftijd	9	3	3	7	1	3

Opmerkingen van rapporteurs

De meeste respondenten hebben niet begrepen dat beantwoording van deze vraag, die was samengesteld uit 6 subvragen, diende te geschieden door ordening van 1 (meest frequent toegepast) tot 6 (minst frequent toegepast). Wel werd per subvraag door de respondenten een cijfer gegeven, dat wil zeggen 1 indien het criterium veel voorkomt en 6 indien het zeer weinig voorkomt.

Bij de bewerking van deze vraag is daarom gekozen voor de antwoorden per subvraag, dat wil zeggen dat steeds werd vermeld hoeveel maal 1, 2 enzovoort genoemd werd bij een bepaald criterium.

Door één van de respondenten werd opgemerkt dat het belangrijkste criterium eigenlijk is, dat de gebruik(st)er zelf vindt dat een (warme) maaltijdvoorziening voor hem/haar nodig is om prettig te leven.

6. RESULTATEN BETREFFENDE DE BEREIDING

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de resultaten beschreven die zijn verkregen met de vragen 1 t/m 6 gesteld in deel B van de vragenlijst.

6.2 Uitkomsten betreffende de eerste versie van de vragenlijst (dd. 29 december 1978)

Vraag B 1

Waar geschiedt de bereiding van de (warme-)maaltijd?	
--	--

bejaardentehuis	57	(39.9%)
ziekenhuis	10	(7.0%)
dienstencentrum	14	(9.8%)
IGLO, GROKO	17	(11.9%)
diverse combinaties	19	(13.3%)
anders	15	(10.5%)
niet beantwoord	11	(7.7%)

totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

In 57 gevallen werd genoemd bejaardentehuis, bejaardencentrum, rusthuis, verzorgingstehuis, verpleeghuis, verzorgingsflat of serviceflat.

In 10 gevallen werd genoemd ziekenhuis, streekziekenhuis, psychiatrisch ziekenhuis, psychiatrische inrichting of inrichting voor zwakzinnigenzorg.

In 14 gevallen werd genoemd dienstencentrum (dc).

In 17 gevallen werd genoemd IGLO, GROKO.

In 19 gevallen werd een combinatie genoemd van instellingen en dergelijke waar een (warme-)maaltijd wordt bereid.

In 15 gevallen werd iets anders genoemd:

- revalidatiecentrum
- zusterhuis
- broederhuis
- stichting rijdende maaltijden
- gemeentelijke keuken
- studentensociëteit
- dorps huis
- bij particulier thuis (2x)
- restaurant (2x)
- naam instelling genoemd zonder vermelding type organisatie (4x).

Vraag B 2

In hoeverre worden de (warme-) maaltijden buiten uw werkgebied betrokken?	
---	--

niet, n.v.t.	53	(37.1%)
wel	15	(10.5%)
IGLO, GROKO	13	(9.1%)
niet beantwoord	62	(43.4%)
<hr/>		
totaal	143	(100 %)
<hr/>		

Antwoorden van respondenten

In 53 gevallen werd genoemd niet, geen, neen of niet van toepassing.
In 15 gevallen werd duidelijk dat dit wel het geval was, waarbij vier keer toevoegingen als sporadisch, incidenteel en twee keer alle.
In 13 gevallen werd genoemd IGLO of GROKO.

Opmerkingen van rapporteurs

De indruk bestaat dat de vraag op twee manieren is opgevat, namelijk of ook mensen die buiten het werkgebied wonen gebruik maken van de (warme-)maaltijd en of de (warme-) maaltijden bereid worden buiten het werkgebied.

De instellingen die diepvries-maaltijden verstrekken wisten blijkbaar niet goed raad met deze vraag, want zij antwoordden heel verschillend zoals niet van toepassing, alle, IGLO, terwijl anderen de vraag openlieten.

Vraag B 3

Onder wiens verantwoordelijkheid geschiedt de bereiding?	
--	--

kok	45	(31.5%)
dir./bestuur bereidende instelling	14	(9.8%)
bereidende instelling	31	(21.7%)
leidster DC of UVV	17	(11.9%)
IGLO, GROKO	15	(10.5%)
niet beantwoord	21	(14.7%)
<hr/>		
totaal	143	(100 %)
<hr/>		

Antwoorden van respondenten

In 45 gevallen werd genoemd kok of hoofd keuken instelling.
In 14 gevallen werd genoemd direktie, bestuur bereidende instelling of eigenaar restaurant.
In 31 gevallen werd de bereidende instelling genoemd of een combinatie van funktionarissen binnen deze instelling zoals kok en diëtiste, kok en direktie.
In 17 gevallen werd genoemd leidster of beheerder dienstencentrum, UWV, stichting bejaardenorganisatie, gecoördineerd bejaardenwerk, stichting welzijnswerk ouderen, stichting raad voor bejaardenwerk of stichting open bejaardenwerk.

Vraag B 4

Zijn daarbij vrijwilligers betrokken? Zo ja, hoeveel?	ja/nee
--	--------

ja	13	(9.1%)
nee, n.v.t.	115	(80.4%)
niet beantwoord	15	(10.5%)
<hr/>		
totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

In 13 gevallen werd 'ja' geantwoord. De genoemde aantallen vrijwilligers variëren van 2 tot 52 per instelling.

Opmerkingen van rapporteurs

Indien uit een toelichting van de respondent bleek dat de met 'ja' beantwoorde vraag verkeerd was opgevat (6x), dan werd in dit geval 'ja' in 'nee' veranderd. Enkele voorbeelden: vrijwilligers voor vervoer, distributie, opscheppen, innen van kosten.

Vraag B 5

Hebt u enig idee hoeveel bejaarden, afgezien van bejaarden in bejaardenoorden en in verpleeghuizen, door bv. kruiswerk of gezinszorg worden geholpen bij het bereiden van een warme maaltijd bij de bejaarde thuis?	ja/nee
---	--------

ja	38	(26.6%)
nee	80	(55.9%)
niet beantwoord	25	(17.5%)

totaal	143	(100 %)

Vraag B 6

Zo ja, hoe groot zou u dat aantal bejaarden schatten en door wie geschiedt deze hulpverlening?	
--	--

wel beantwoord	35	(24.5%)
niet beantwoord	108	(75.5%)

totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

Door 35 respondenten werd op één of andere manier een schatting gemaakt van het aantal bejaarden dat wordt geholpen bij het bereiden van een warme maaltijd thuis:

- geen (5x)
- incidenteel, een enkeling, minimaal (5x)
- vrij veel, veel (2x)
- aantal gezinnen (2x)
- 0 - 10 bejaarden (8x)
- 11 - 20 " (5x)
- 21 - 50 " (5x)
- 51 - 500 " (3x)

Eveneens werd door deze 35 respondenten een antwoord gegeven op de vraag door wie deze hulpverlening geschiedt:

- één of andere vorm van bejaardenhulp: (29x)
bejaardenhelpster, bejaardenzorg, bejaardenhulp in dienst van stichting maatschappelijke dienstverlening
sektie gezinsverzorging of gezinszorg, kruiswerk
- burenhulp, familie, vrijwilligers (2x)
- combinatie van bejaardenhulp en burenhulp of anders zoals 'graag gedaan' (4x)

7. RESULTATEN BETREFFENDE BEZORGING, DISTRIBUTIE EN VERSPREIDING

7.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de resultaten beschreven die zijn verkregen met de vragen gesteld in deel C van de vragenlijst. Het betreft hier de vragen 1 tot en met 23 van de eerste versie van de vragenlijst en de vragen 1 tot en met 3 van de extra vragen.

7.2 Uitkomsten betreffende de eerste versie van de vragenlijst (dd. 29 december 1978)

Vraag C 1

Op welke dagen van de week worden de (warme-)maaltijden bezorgd?	zondag - maandag - dinsdag - woensdag - donderdag - vrijdag - zaterdag
--	---

zondag t/m zaterdag (7 dg)	23	(16.1%)
maandag t/m zaterdag (6 dg)	14	(9.8%)
maandag t/m vrijdag (5 dg)	32	(22.4%)
maan-, woens-,vrijdag(3 dg)	52	(36.4%)
anders (1-4 dg)	17	(11.9%)
niet beantwoord, n.v.t.	5	(3.5%)

totaal	143	(100 %)

Opmerkingen van rapporteurs

Een moeilijkheid was, dat niet was aangegeven hoe de respondenten de vraag dienden te beantwoorden. Later werd in de instructie aangegeven dat de betreffende dagen omcirkeld dienden te worden. Indien niets onderstreept, omcirkeld of aangekruist was dan werd de vraag als niet beantwoord beschouwd indien bij vraag C 2 (zie hieronder) ook niets ingevuld was. Als bij vraag C 2 echter duidelijk was aangegeven dat deze vraag niet van toepassing was, terwijl bij vraag C 1 niets was aangegeven, dan werd er van uitgegaan dat alle dagen van de week maaltijden worden bezorgd. Uit aantekeningen van respondenten blijkt dat het genoemde aantal bezorgdagen niet altijd betekent dat alle bejaarden op al die dagen maaltijden krijgen:

- soms wordt de helft van het aantal dagen bezorgd in wijk A en de andere dagen in wijk B;
- soms wordt met bezorgdagen ook bedoeld de dagen waarop eten afgehaald kan worden of de dagen dat de maaltijd gezamenlijk in de wijk kan worden gebruikt;
- soms wordt aan een aantal bejaarden alle dagen een warme maaltijd bezorgd, maar aan anderen bijvoorbeeld driemaal per week diepvries-maaltijden;
- soms wordt op bepaalde dagen een warme maaltijd bezorgd en in het weekend soep.

Verder blijkt dat op bezorgdagen ook maaltijden verstrekt worden voor niet-bezorgdagen.

Vraag C 2

Indien niet elke dag, waarom niet?	
------------------------------------	--

diepvries/gekoeld systeem langer houdbaar	28	(19.6%)
grote porties, 2 maaltijden	14	(9.8%)
bezorging door vrijwilligers moeilijk	16	(11.2%)
inst./dc geen kookmogelijkheid	9	(6.3%)
andere redenen	13	(9.1%)
diverse combinaties	14	(9.8%)
niet beantwoord, n.v.t.	49	(34.3%)

totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

In een aantal gevallen werden andere redenen genoemd: 13 keer zonder meer en 5 keer in combinatie met redenen als diepvries langer houdbaar enzovoorts.

Andere redenen:

- onvoldoende mogelijkheden van bezorgende instelling (6x)
- weekend wordt door familie of kinderen gekookt (3x)
- (warme-)maaltijdvoorziening is nog in experimenteel stadium (3x)
- voor cliënten wordt het te duur (2x)
- vervoer te duur (1x)
- artsen vinden driemaal per week voldoende (1x)
- historisch gegroeid (1x)
- mensen vragen niet vaker (1x)

Vraag C 3

Door wie worden de (warme-) maaltijden bezorgd? (bij vrijwilligers het aantal noemen).	
--	--

vrijwilligers incl. UVV	117	(81.8%)
anders dan vrijwilligers	8	(5.6%)
vrijwilligers + anders	11	(7.7%)
niet beantwoord, n.v.t.	7	(4.9%)

totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

In een aantal gevallen werd iets anders genoemd dan vrijwilligers, zoals:

- eigen chauffeur van bezorgende instelling
- bereidende instelling brengt het zelf
- chauffeur gemeente
- beroepsvervoer, bijvoorbeeld taxibedrijf
- WSW-er
- administratieve kracht bejaardenwerk
- vaste medewerker

Opmerkingen van rapporteurs

Het bleek onmogelijk om te rapporteren over het genoemde aantal vrijwilligers gezien de grote variatie in antwoorden:

- de aantallen waren nu eens exclusief, dan weer inclusief reserves;
- vaak werd aan het aantal iets toegevoegd waardoor vergelijking moeilijk was, zoals: per week, per keer, per dag, bij toerbeurt, in 7 weken;
- bij de aantallen werden soms niet de vrijwilligers geteld die helpen bij de distributie van maaltijden, maar vermoedelijk soms wel.

Vraag C 4 + C 5

Wanneer de bezorging geschiedt door vrijwilligers, wordt dan aan hen een vergoeding gegeven?	ja/nee
Zo ja, omschrijf op welke wijze voor welke onkosten en in welke mate deze vergoeding gegeven wordt.	

ja, vergoeding vervoer	61	(42.7%)
ja, vergoeding vervoer + bezorging	4	(2.8%)
ja, zonder meer	13	(9.1%)
nee	51	(35.7%)
niet beantwoord, n.v.t.	14	(9.8%)

totaal	143	(100 %)
<hr/>		

Antwoorden van respondenten

In 65 gevallen werd duidelijk dat vergoeding voor vervoer wordt gegeven. De omschrijvingen varieerden sterk: auto-, kilometervergoeding, benzinekosten, bus-, tramkosten. Meestal werd dan ook aangegeven op welke wijze: per jaar, per week, per rit, per keer, per maaltijd.

In 4 gevallen werd tevens vermeld dat een vergoeding voor de bezorging zelf gegeven wordt. In 3 andere gevallen werd wel genoemd dat soms sprake was van een attentie, bijvoorbeeld op de verjaardag. Tweemaal werd opgemerkt dat geen enkele vergoeding werd gegeven, maar dat dit wel aan te bevelen zou zijn.

Opmerkingen van rapporteurs

Soms werd bij vraag C 5 een antwoord gegeven, terwijl vraag C 4 onbeantwoord was of andersom. De vragen werden daarom gekombineerd bewerkt.

Vraag C 6

Welke instelling is verantwoordelijk voor de bezorging?	
---	--

UVV + UVV en andere inst.	53	(37.1%)
andere instelling	84	(58.7%)
niet beantwoord, n.v.t.	6	(4.2%)

totaal	143	(100 %)
<hr/>		

Antwoorden van respondenten

In 5 van de 53 gevallen werd genoemd UVV en andere instelling, terwijl in 84 gevallen alleen een andere instelling werd genoemd:

- dienstencentrum (1x samen met UVV) (18x)
- stichting bejaardenwerk (13x)
- stichting welzijn ouderen (10x)
- stichting open bejaardenwerk (7x)
- bereidende instelling (2x samen met UVV) (6x)
- tafeltje-dek-je (5x)
- stichting gecoördineerd bejaardenwerk (4x)
- vrouwenraad (3x)
- stichting raad bejaardenwerk (2x)
- stedelijke stichting bejaardenwerk (2x)
- stichting raad voor open bejaardenwerk (2x)
- sociale dienst (samen met UVV) (1x)
- stichting samenwerkingsorgaan voor bejaarden (1x)
- hulpdienst (samen met UVV) (1x)
- stuurgroep bejaardenwerk (1x)
- centr. org. bejaardenbeleid (1x)
- graag gedaan (1x)
- stichting maaltijddienst bejaarden (1x)
- stichting maaltijden thuis (1x)
- stichting open bejaardenwerk en gem. sociale werkvoorziening (1x)
- BIMO eettafel (1x)
- comité vrouwelijke vrijwilligers (1x)
- gemeentelijke keuken (1x)
- comité warme maaltijdverstrekking (1x)
- overlegorgaan (1x)
- vrijwilligersgroep (1x)
- stichting bejaardenwerk en vrouwenraad (1x)
- leidster van de wijk (1x)

Vraag C 7

Op welke wijze vindt de bezorging plaats	lopend	ja/nee
	fiets	ja/nee
	auto	ja/nee
	bestelwagen	ja/nee
	overige en welke	ja/nee

auto	87	(60.8%)
auto + lopend en/of fiets	23	(16.1%)
bestelwagen	13	(9.1%)
overig en div. combinaties	15	(10.5%)
niet beantwoord, n.v.t.	5	(3.5%)

totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

In 23 gevallen werd genoemd auto + lopend en/of fiets:

- fiets en auto (10x)
- lopend, fiets en auto (10x)
- lopend en auto (3x)

In 15 gevallen werd overig genoemd of andere combinaties dan auto + lopend en/of fiets:

- auto en bestelwagen (5x)
- overig (2x taxi, 1x warmwagen) (3x)
- lopend en fiets (2x)
- lopend, auto en bestelwagen (1x)
- fiets, auto en bestelwagen (1x)
- bestelwagen en overig (onbekend wat) (1x)
- auto en overig (taxi) (1x)
- fiets (1x)

Opmerkingen van rapporteurs

De vraag was samengesteld uit 5 subvragen over het soort vervoer. Bij de bewerking van deze vraag is gekozen voor het antwoordpatroon over de 5 subvragen en niet voor antwoorden per subvraag. Zodoende ontstaat een beeld van de diversiteit van mogelijkheden, terwijl de totalen per soort vervoer eenvoudig uit te rekenen zijn.

Vraag C 8

Hoe groot is de vervoerscapaciteit per vrijwilliger?	
--	--

wel beantwoord	91	(63.6%)
niet beantwoord, n.v.t.	52	(36.4%)

totaal	143	(100 %)

Opmerkingen van rapporteurs

Het bleek onmogelijk om te rapporteren over de vervoerscapaciteit per vrijwilliger gezien de grote variatie in antwoorden:

- vaak werd een aantal genoemd met vermelding van stuks, maaltijden, pannensets, containers, gamellen, dozen, per dag, per route, per auto, per busje, adressen, gezinnen;
- soms werd genoemd onbepakt, groot, hele route;
- soms werd genoemd aantal wisselend, afhankelijk van vervoermiddel, afhankelijk van route.

De vervoerscapaciteit lijkt voornamelijk af te hangen van het vervoermiddel en de soort maaltijd. Soms werd een gering aantal maaltijden genoemd omdat de instelling slechts enkele cliënten heeft.

Vraag C 9

Is deze vervoerscapaciteit voldoende? Zo niet, waarom niet?	ja/nee
--	--------

ja	112	(78.3%)
nee	11	(7.7%)
niet beantwoord, n.v.t.	20	(14.0%)

totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

In 11 gevallen werd aangegeven dat de vervoerscapaciteit niet voldoende was, waarbij de volgende redenen werden genoemd:

- auto te klein, meerdere ritten per dag nodig
- in de winter niet, dan tijdelijk meer maaltijden
- vooral in de zomermaanden moeilijk
- meer aanvragen in verband met langer zelfstandig blijven wonen ouderen
- slechts 2 maaltijden per fiets

Opmerkingen van rapporteurs

De indruk bestaat dat de vraag op twee manieren is opgevat, namelijk als de vervoerscapaciteit per vrijwilliger en als de totale vervoerscapaciteit per instelling.

Vraag C 10

Over hoeveel vrijwilligers kan deze instelling beschikken t.b.v. onder haar verantwoordelijkheid te verrichten maaltijdvoorziening?	
---	--

geen vrijwilligers	2	(1.4%)
1 - 10 "	37	(25.9%)
11 - 20 "	21	(14.7%)
21 - 40 "	21	(14.7%)
41 - 70 "	12	(8.4%)
71 - 210 "	9	(6.3%)
voldoende	15	(10.5%)
niet beantwoord, n.v.t.	26	(18.2%)
<hr/>		
totaal	143	(100 %)

Opmerkingen van rapporteurs

Bij deze vraag werden de vrijwilligers soms uitgesplitst naar wel of niet reserve-krachten en soms naar soort activiteit, bijvoorbeeld voor rondbrengen, voor de organisatie. De aantallen werden dan opgeteld. De indruk bestaat dat bij UVV-instellingen soms het feitelijk aantal bij de maaltijdvoorziening betrokken vrijwilligers werden genoemd en soms alle potentieel beschikbare vrijwilligers, namelijk alle leden.

Vraag C 11

Hoeveel van deze vrijwilligers zijn 65 jaar of ouder?	
---	--

geen 65 ⁺	28	(19.6%)
1 - 5 "	53	(37.1%)
6 - 10 "	11	(7.7%)
11 - 30 "	10	(7.0%)
niet beantwoord, onbekend, n.v.t.	41	(28.7%)
<hr/>		
totaal	143	(100 %)

Vraag C 12

Op welke wijze zijn/worden de vrijwilligers geworven?	
---	--

persoonlijke benadering	34	(23.8%)
eigen of andere instelling	41	(28.7%)
kranten, reclame, folders	12	(8.4%)
eigen verzoek	1	(0.7%)
diverse combinaties	34	(23.8%)
niet beantwoord, n.v.t.	21	(14.7%)

totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

In 34 gevallen werd genoemd persoonlijke benadering, persoonlijk gesprek, - kontakt, mond tot mond of relaties.

In 41 gevallen werd genoemd UVV, DC, vrouwenraad, vrouwenorganisatie, kerk, burgerzin, verenigingen, nieuwe ledenbijeenkomsten, sociëteit of werkwinkel.

In 12 gevallen werd genoemd kranten, reclame, folders, stencils, weekblad, kerkblad, advertentie, eigen periodiek.

Vraag C 13

Welk percentage van de in vraag C 10 bedoelde vrijwilligers is direct of indirect aangesloten bij een vrijwilligersorganisatie?	
---	--

0%	19	(13.3%)
1 - 30%	6	(4.2%)
31 - 60%	8	(5.6%)
61 - 90%	20	(14.0%)
91 - 100%	40	(28.0%)
niet beantwoord, onbekend, antwoord onduidelijk, vraag onleesbaar, n.v.t.	50	(35.0%)

totaal	143	(100 %)

Opmerkingen van rapporteurs

Een enkele respondent gaf duidelijk aan dat aantallen in plaats van percentages vrijwilligers genoemd werden. In dat geval werd naar vraag C 10 gekeken en het percentage berekend.

Vraag C 14 + C 15

Wordt over voldoende vrijwilligers voor deze activiteit beschikt?	ja/nee
Zo nee, hoe groot is dan het tekort?	

ja	104	(72.7%)
nee, 1 - 10, enkelen tekort	17	(11.9%)
nee, meer dan 10 tekort	3	(2.1%)
nee, zonder meer	2	(1.4%)
niet beantwoord, n.v.t.	17	(11.9%)

totaal	143	(100 %)

Vraag C 16

Hoe groot is het verloop onder de vrijwilligers in een periode van 12 maanden, die speciaal bij de maaltijdvoorziening zijn betrokken?	
--	--

geen verloop	44	(30.8%)
1 - 10%, gering, nauwelijks	40	(28.0%)
meer dan 10%, tamelijk groot	3	(2.1%)
1 - 10 vrijwilligers	20	(14.0%)
niet beantwoord, onbekend, n.v.t.	36	(25.2%)

totaal	143	(100 %)

Vraag C 17

Bent u tevreden over de wijze van bezorging?	Zo ja, waarom?	Zo nee, waarom niet?
--	----------------	----------------------

ja	120	(83.9%)
nee	5	(3.5%)
ja en nee	5	(3.5%)
niet beantwoord, n.v.t.	13	(9.1%)

totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

De variatie in de toelichtingen was zo talrijk dat slechts in grote lijnen ingegaan kan worden op toelichtings-kategorieën. Veelal werd met andere woorden nogmaals onderstreept dat men tevreden was, zoals: verloopt goed, gaat best, geen klachten.

Verder werden een tiental keren de goede contacten benadrukt tussen de vrijwilligers en de bejaarden en/of de instelling.

Een tiental keren werd vermeld dat de bezorging uitstekend verloopt, zoals op tijd, akkuraat, efficiënt.

De weinige keren dat men niet tevreden was bleek dat voornamelijk zijn oorzaak te vinden in een te grote afstand, bezorgadressen te ver uit elkaar, eten te lang onderweg door teveel maaltijden per rit, terwijl ook werd opgemerkt dat een eigen auto met vaste chauffeur prettiger zou zijn.

Vraag C 18

Zijn de bejaarden tevreden over de wijze van bezorging?	Zo ja, waarom?	Zo nee, waarom niet?
---	----------------	----------------------

ja	126	(88.1%)
nee	2	(1.4%)
ja en nee	2	(1.4%)
niet beantwoord, n.v.t.	13	(9.1%)

totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

De weinige keren dat men zei dat de bejaarden niet tevreden zijn, werd als reden opgegeven dat men te weinig persoonlijke aandacht krijgt, dat men liever iedere dag een maaltijd krijgt vanwege het contact, dat men niet op een vast tijdstip de maaltijd ontvangt en dat men soms de verkeerde maaltijd krijgt of één die teveel afgekoeld is.

Opmerkingen van rapporteurs

Dikwijls werd verwezen naar de vorige vraag. De toelichtingen verschillen wat betreft de strekking nauwelijks van hetgeen bij vraag C 17 werd vermeld. Een uitzondering hierop waren de ongunstige toelichtingen, vanwaar dat hierover wel werd gerapporteerd.

Vraag C 19

Indien zich met dit vrijwilligerswerk problemen voordoen, van welke aard zijn deze problemen?	
---	--

geen problemen	43	(30.1%)
wel problemen	44	(30.8%)
niet beantwoord, n.v.t.	56	(39.2%)
<hr/>		
totaal	143	(100 %)
<hr/>		

Antwoorden van respondenten

In 44 gevallen werd aangegeven dat zich met het vrijwilligerswerk problemen voordoen. Soms werd dit niet nader toegelicht, vaak wel, waarbij één of meer problemen werden genoemd. De variatie in de toelichtingen was groot.

- financieel zoals autovergoeding, medewerkers en (9x)
materiaal, aanschaf etensdragers, aansprakelijk-
heid, kosten, schade, reiskosten drukken op kos-
ten maaltijden
- vervanging, soms plotseling, bij ziekte, vakanties, (6x)
autopech, afwezigheid
- tekort aan vrijwilligers/reserves (4x)
- verhindering vrijwilligers, afzeggen bij slecht (4x)
weer, soms late afmelding
- eten wordt koud door te lange route, grote afstand (4x)
vooral bij slecht weer bezwaarlijk
- bezorging vergeten (4x)
- soms geen vrijwilligers met auto, te weinig (4x)
chauffeurs
- tijdstip bezorging, 12 uur moeilijk voor dames met (2x)
schoolgaande kinderen
- geen goed contact rijdster/bijrijdster, onderlinge (2x)
misverstanden
- verschil benadering vrijwilligers en beroepskrach- (2x)
ten, vrijwilligers kunnen soms moeilijk afstand
nemen van problemen
- persoonlijke aard (1x)
- relatie met restaurant (1x)
- veel tijd eisend, mede door huisbezoek (1x)
- vrijwilligers te vroeg bij keuken, wekt irritatie (1x)
- parkeerproblemen bij dienstencentrum (1x)
- maaltijden warm houden bij strenge kou (1x)
- rijden bij gladheid (1x)
- bejaarden willen niet geholpen worden bij slor- (1x)
digheid, vlekken
- cliënten moeten geholpen worden met uitpakken en (1x)
binnenbrengen van de maaltijden
- vrijwilligers geen verantwoordelijkheidsgevoel (1x)
- communicatiestoornissen tussen de bereidende, de (1x)
bezorgende en begeleidende instelling
- twijfels noodzaak bezorging (1x)

Opmerkingen van rapporteurs

In 56 gevallen werd de vraag niet beantwoord of was niet van toepassing omdat de instelling geen vrijwilligers heeft. Het is onduidelijk of respondenten die niets invulden de vraag eenvoudig openlieten of hiermee wilden aangeven dat er geen problemen zijn.

Vraag C 20 + C 21

Is er sprake van een bepaalde vorm van begeleiding van deze vrijwilligers?	ja/nee
Zo ja, aan wie is deze begeleiding opgedragen?	

ja, leidster instelling	61	(42.7%)
ja, bestuurslid inst.	7	(4.9%)
ja, UVV, DC	29	(20.3%)
nee	22	(15.4%)
niet beantwoord, n.v.t.	24	(16.8%)

totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

In 61 gevallen werd genoemd projectleidster DC, UVV of staffunctionaris.

In 7 gevallen werd genoemd bestuurslid (plaatselijk, provinciaal, landelijk).

In 29 gevallen werd genoemd DC, UVV, UVV + DC, open bejaardenwerk, BIMO, stichting welzijn ouderen, koördinatiekommissie of leidster + bestuurslid.

Opmerkingen van rapporteurs

Het begrip begeleiding blijkt door de respondenten heel verschillend te zijn opgevat (zie vraag C 22). Sommigen vatten informele contacten wel op als begeleiding, anderen niet.

Vraag C 22

Op welke wijze wordt deze begeleiding gegeven?	
--	--

informele contacten	32	(22.4%)
kontaktmiddagen	29	(20.3%)
informele contacten + kontaktmiddagen	21	(14.7%)
anders	4	(2.8%)
niet beantwoord, n.v.t.	57	(39.9%)

totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

In 53 gevallen werd genoemd informele kontakten, praatje indien gewenst, telefonisch kontakt en/of overleg bij klachten of problemen (10x), en/of inwerken, inrijden (7x).

In 50 gevallen werd genoemd kontaktmiddagen, introductie-, groeps-, instructiebijeenkomsten.

In 4 gevallen werd iets anders genoemd zoals studiedagen, evaluatiegesprekken.

Opmerkingen van rapporteurs

Uit enkele aantekeningen van respondenten blijkt dat de verschillende vormen van begeleiding soms dagelijks plaatsvinden, soms 1x per week en soms 1x per jaar.

Vraag C 23

Hoe ervaren de vrijwilligers naar uw indruk deze begeleiding?	
---	--

goed	78	(54.5%)
anders	3	(2.1%)
niet beantwoord, n.v.t.	62	(43.4%)
<hr/>		
totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

In 78 gevallen werd met verschillende bewoordingen aangegeven dat de vrijwilligers de begeleiding goed vinden: positief, voorziet in behoefte, waardevol, geen klachten.

In 3 gevallen noemde men iets anders: te weinig begeleiding, men heeft niet veel behoefte en sommigen nemen niet deel.

7.3 Uitkomsten betreffende enkele toegevoegde vragen
(dd. 20 maart 1979)

De toegevoegde vragen werden alleen toegestuurd aan een deel van de Projecten Gecoördineerd Bejaardenwerk omdat de overigen waaronder de UVV-instellingen de vragenlijst al hadden teruggezonden.

Vraag C 1 (extra)

Inhoud van de begeleiding.	
----------------------------	--

wel beantwoord	12	(8.4%)
niet beantwoord, n.v.t.	27	(18.9%)
geen bijlage aanwezig	104	(72.7%)

totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

In 12 gevallen werd de inhoud van de begeleiding omschreven:

- bespreking werk, klachten, problemen (8x)
- relatie vrijwilliger/bejaarde (1x)
- ondersteuning (1x)
- meerijden (1x)
- organisatorisch, relationeel, persoonlijk, stimulerend (1x)

Opmerkingen van rapporteurs

Deze vragen met hun respektievelijke antwoorden staan niet vermeld in bijlage 5.

Vraag C 2 (extra)

Op welke tijdstippen wordt deze begeleiding gegeven?	
--	--

wel beantwoord	10	(7.0%)
niet beantwoord, n.v.t.	29	(20.3%)
geen bijlage aanwezig	104	(72.7%)

totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

In 10 gevallen werd aangegeven op welke tijdstippen deze begeleiding wordt gegeven:

- indien nodig (3x)
- onregelmatig (2x)
- bij elke nieuwe aanvraag (1x)
- eerste bezorging (1x)
- voor/na bezorging (1x)
- overdag (1x)
- periodiek, onder werktijd (1x)

Vraag C 3 (extra)

De frequentie van deze begeleiding.	
-------------------------------------	--

wel beantwoord	15	(10.5%)
niet beantwoord, n.v.t.	24	(16.8%)
geen bijlage aanwezig	104	(72.7%)
<hr/>		
totaal	143	(100 %)

Antwoorden van respondenten

In 15 gevallen werd iets gezegd over de frequentie van de begeleiding, soms één opmerking, soms meer:

- één of enkele malen per jaar (7x)
- één keer per maand werkgroep (1x)
- één of enkele keren per week (2x)
- één keer per week persoonlijk en indien nodig telefonische kontakt (1x)
- na overleg en op afroep en vaak informeel tijdens koffie (2x)
- naar behoefte (2x)
- indien nodig (1x)
- eenmalig (2x)

8. KOSTEN EN PRIJS VAN DE (WARME-)MAALTIJD BEREID IN
EEN VERZORGINGSTEHUIS

De vragen over kosten en prijs van de (warme-)maaltijd bereid in een verzorgingstehuis leverden veel problemen op. Dit blijkt ook uit een aantal begeleidende brieven van respondenten die soms vergezeld gingen van jaarverslagen en financiële overzichten.

Dikwijls werden de vragen in de vragenlijst niet of onvolledig ingevuld waarbij wel eens werd opgemerkt dat deze gegevens niet waren na te gaan of dat men zich hiermee niet wilde bemoeien.

Soms werd verwezen naar een andere verantwoordelijke instelling.

Verschillende vragen blijken niet goed begrepen te zijn. Bijvoorbeeld vraag D 8 (Kosten), waarbij voor de afzonderlijke posten gevraagd werd door wie deze worden betaald. Dikwijls werd de vraag opgevat in de zin van 'wie betaalt uit', zodat antwoorden werden gegeven als de 'penningmeesteresse' of bij ingrediënten-kosten het 'verzorgingstehuis'.

Slechts over enkele gegevens kan dus worden gerapporteerd.

Tweemaal werd in de vragenlijst gevraagd naar het bedrag dat de bejaarde betaalt per thuis gebrachte (warme-)maaltijd (zie vraag D 7 en vraag E 5). De uitkomsten van beide vragen werden te zamen behandeld.

In 64 gevallen werd op geen van beide vragen een antwoord gegeven. Dit betreft 40 maal een UVV-instelling en 24 maal een PGB-instelling. In 5 gevallen werd vermeld dat het bedrag varieert afhankelijk van de hoogte van het inkomen (wel of geen pensioen) of van de soort maaltijd (indien warme- en diepvriesmaaltijden verkrijgbaar zijn).

Van de overige 74 instellingen worden de uitkomsten in onderstaand schema weergegeven.

Verdeling: van de kosten voor de gebruikers van de maaltijd naar aard van de instelling en uitgesplitst naar soort maaltijd

BEDRAG GEBRUIKERS	UVV		PGB		TOTAAL abs.
	WARM abs.	DIEPVRIES abs.	WARM abs.	DIEPVRIES abs.	
f 3.51 - 4.00	2	1	1	4	8
f 4.01 - 4.50	2	3	8	2	15
f 4.51 - 5.00	4	2	9	1	16
f 5.01 - 5.50	6	-	6	-	12
f 5.51 - 6.00	4	-	10	-	14
f 6.01 - 6.50	1	-	3	-	4
f 6.51 - 7.00	1	-	1	-	2
f 7.01 - 7.50	-	-	2	-	2
f 7.51 - 8.00	1	-	-	-	1

Bij drie andere vragen kon onder meer worden aangegeven of de gemeente een financiële bijdrage levert ten aanzien van de maaltijdvoorziening (zie vraag D 7, D 8 en E 8). De uitkomsten van de drie vragen werden te zamen bekeken.

In 48 gevallen werd de gemeente genoemd in verband met een bijdrage in de vervoerskosten, subsidie per maaltijd, aanschaf van etensdragers of aanvulling bij tekorten van de maaltijdvoorziening.

Op de vraag 'wat berekend mag worden aan een bejaarde voor een warme maaltijd, thuisgebracht bij die bejaarde, geredeneerd vanuit de situatie van de bejaarde' (zie vraag E 1) gaven slechts 31 instellingen antwoord:

- in 18 gevallen werd uitsluitend een prijs genoemd, namelijk
 - f 2.00 - 3.00 (1x)
 - f 3.01 - 4.00 (3x)
 - f 4.01 - 5.00 (10x)
 - f 5.01 - 6.00 (4x)
- 5 keer werd betaalbaar genoemd of werd omschreven dat dit afhankelijk is van het inkomen
- 4 keer werd genoemd de marginale kostprijs
- 4 keer werd aangegeven dat de bejaarde evenveel voor de maaltijd moet betalen als bij eigen bereiding

De konklusie is dat de beschikbare gegevens ontoereikend zijn om een betrouwbaar en volledig inzicht te krijgen in de manier waarop de kosten, die zijn verbonden aan de maaltijdvoorziening, zijn opgebouwd, door wie de kosten worden betaald en op welke wijze men de prijs voor de gebruiker berekent.

9. NAWOORD

Anders dan gebruikelijk is in een onderzoeksverslag, treft men in dit rapport geen hoofdstuk aan met konklusies en aanbevelingen. De reden hiervoor is dat de bewerkte gegevens in de eerste plaats bestemd zijn voor de Werkgroep Maaltijdvoorziening voor Bejaarden van de Interdepartementale Stuurgroep Bejaardenbeleid. Onder verantwoordelijkheid van deze werkgroep is het onderzoek voorbereid en zijn de enquêtegegevens verzameld. Daarna heeft het NIPG/TNO de bewerking van het onderzoeksmateriaal op zich genomen. Op haar beurt is het weer de werkgroep die waar nodig en mogelijk uitkomsten verkregen met behulp van de enquête onderbrengt in haar eigen verslag. Het ligt daarom voor de hand dat ook de interpretatie van gegevens, die in dit verslag staan, plaats vindt door leden van de werkgroep. Dat de rapporteurs van dit rapport desgevraagd bereid zijn mee te denken met de werkgroep over toepassing van de uitkomsten die in dit rapport staan, mag als vanzelfsprekend worden beschouwd.

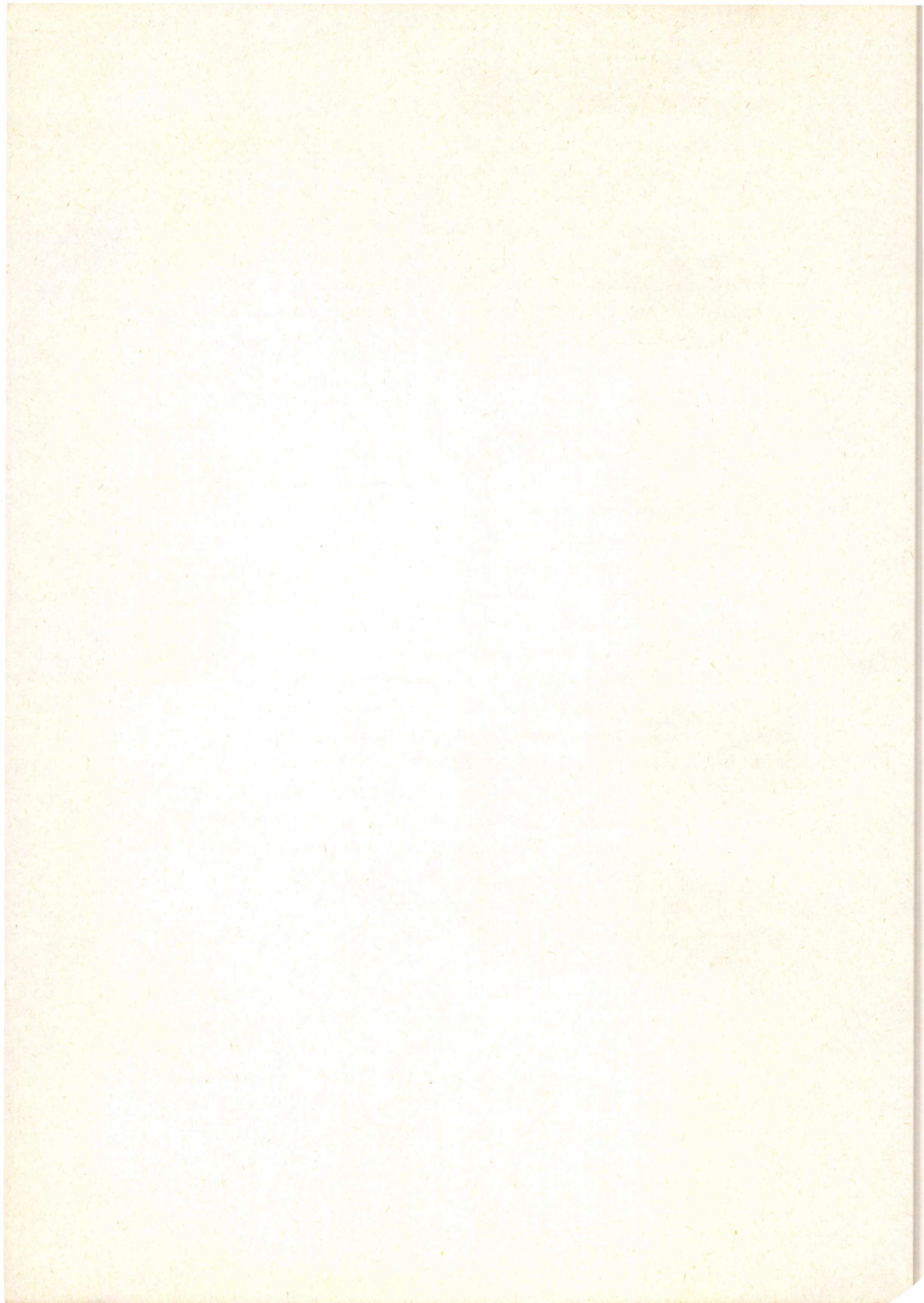
Bij raadpleging van de uitkomsten bedenke men dat er aan het onderzoek bezwaren kleven die zowel de opzet als de uitvoering ervan betreffen. In dit rapport wordt daar uitvoerig op ingegaan. Hier willen we wijzen op het feit dat niet bekend is hoeveel en wat voor instellingen in Nederland maaltijden verstrekken aan bejaarden*. De samenstellers van de enquête hebben zich uitsluitend gericht op de instellingen die ressorteren onder de Landelijke Stichting Unie van Vrijwilligers (UVV) en onder de Projecten Gecoördineerd Bejaardenwerk (PGB). Particuliere organisaties bijvoorbeeld zijn buiten beschouwing gelaten. Van de UVV-instellingen zijn alle enquêteformulieren ingevuld teruggezonden: een deelnamepercentage dus van 100. Omdat onbekend is hoeveel PGB-instellingen maaltijden verstrekken kan geen informatie over de representativiteit van de selectie van deze instellingen worden verschaft. In totaal zijn van 143 instellingen de gevraagde gegevens ontvangen.

* In de publikatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek (1976) over de leefsituatie van de Nederlandse bevolking van 55 jaar en ouder, staat dat naar schatting 2.5% van deze bevolkingscategorie gebruik maakt van enigerlei vorm van maaltijdvoorziening voor bejaarden.

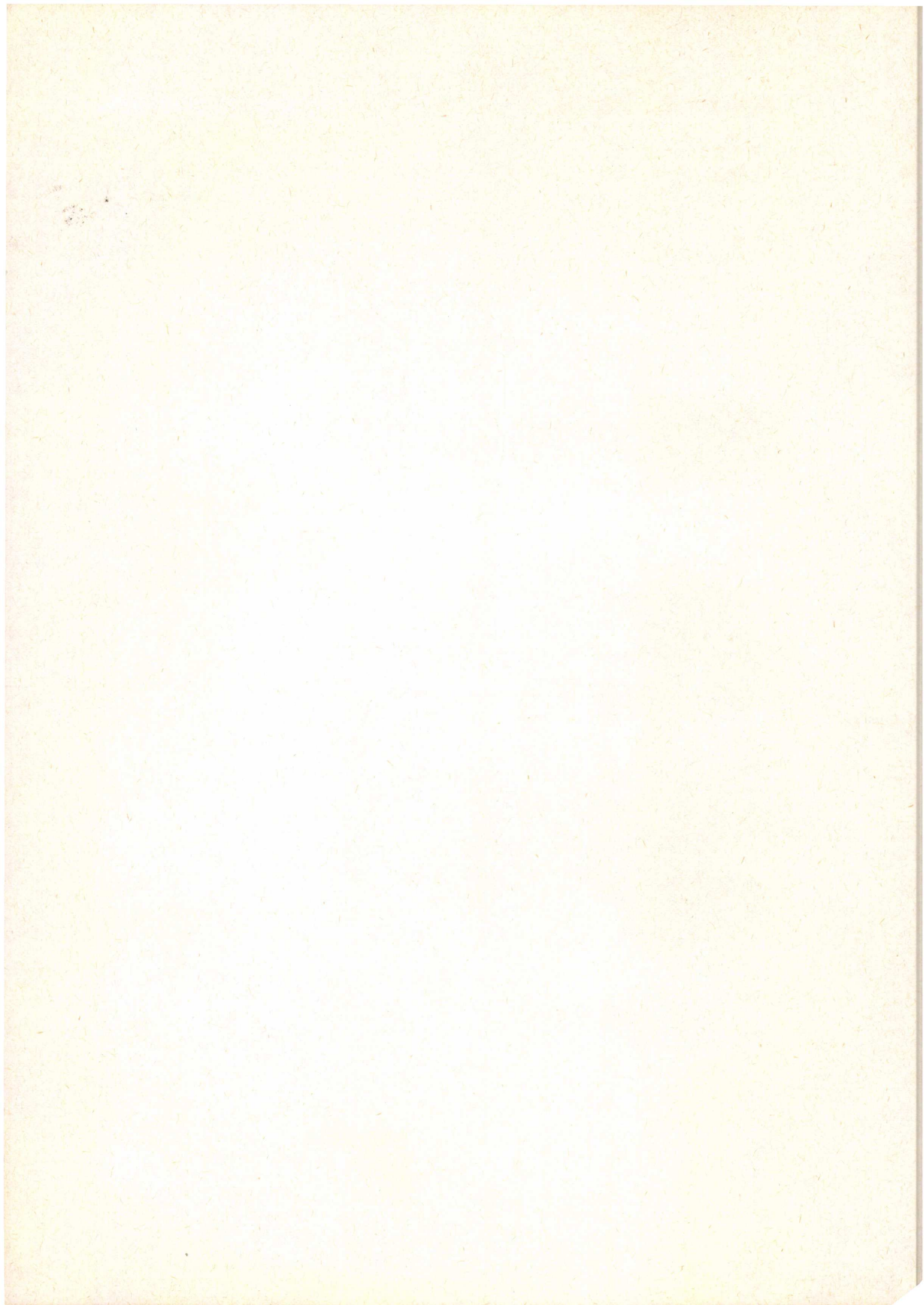
De bruikbaarheid van de informatie die wel per vraag beschikbaar is gekomen is afhankelijk van de volledigheid waarmee de deelnemers de betreffende vraag hebben ingevuld en van de opmerkingen die men verder op schrift heeft gesteld. De gegevens lenen zich dus niet voor generalisatie naar de Nederlandse situatie met betrekking tot de maaltijdvoorziening voor bejaarden. Ze vervullen veel meer een illustratieve functie, waarbij steeds onderscheid kan worden gemaakt tussen aard van de instelling (UVV-PGB), soort maaltijd (warm-koud) en urbanisatiegraad (platteland-stad). Zie hiervoor bijlage 5.

Aan de hand van de binnen gekomen enquêtegegevens kan worden opgemaakt hoe kompleks de situatie van de maaltijdverstrekking aan bejaarden is. Het lijkt er op dat elke gemeente of elk samenwerkingsverband van gemeenten, waarin men een bepaalde vorm van maaltijdvoorziening aantreft, de organisatie en de financiering van de maaltijdvoorziening een eigen karakter heeft. Zelfs per gemeente lijkt het vaak al voor de betrokkenen ter plaatse moeilijk om inzicht te krijgen in de structuur en het functioneren van de maaltijdvoorziening op zich zelf en in relatie met andere vormen van maatschappelijke dienstverlening en gezondheidszorg. Mede hierdoor was het voor veel instellingen moeilijk om ogenschijnlijk eenvoudige vragen goed te kunnen beantwoorden. In onderzoek op het terrein van de maaltijdvoorziening voor bejaarden zal de problematiek van de organisatie en de financiering beslist nadere aandacht verdienen.

Uit de enquête zijn weinig gegevens gekomen over de rol van het vrijwilligerswerk in relatie met het al dan niet langer zelfstandig functioneren van de bejaarde. Indien men wil weten of maaltijdverstrekking aan zelfstandig wonende bejaarden een faktor is die er toe bijdraagt dat bejaarden langer zelfstandig kunnen en willen wonen, dan zal men hieraan een aparte studie moeten wijden. Evenmin wordt uit deze enquêtegegevens duidelijk wat de bejaarde nu eigenlijk zelf vindt van de verstrekte maaltijden en de dienstverlening die er nauw mee is verbonden. Aangezien overigens in het algemeen weinig bekend is over de waarde van de maaltijdverstrekking voor het maatschappelijk functioneren en voor de gezondheid van de bejaarde, kan men zich afvragen of niet zeer spoedig moet worden voorzien in dit gebrek aan kennis.

BIJLAGEN

Notitie ten behoeve van de Werkgroep Maaltijdvoorziening voor
Bejaarden van de Interdepartementale Stuurgroep Bejaardenbeleid.

- A. Inleiding.
 - B. Het Rapport van de Landelijke Stichting U.V.V.
 - 1. Achtergronden.
 - 2. Maaltijden.
 - 3. Transport.
 - 4. Het gebruik.
 - 5. De conclusies van het U.V.V.-rapport.
 - C. Vraagstellingen en diverse aspecten.
 - 1. De bejaarde en zijn voeding.
 - 2. Kosten van een maaltijdbereiding in een instellingskeuken.
 - 3. Financiering van de maaltijdverstrekking.
 - 4. Preventieve gezondheidszorg.
 - D. Taak en werkwijze van de Werkgroep Maaltijdvoorziening voor Bejaarden.
 - 1. Taak en werkwijze.
 - 2. Toelichting op de taak en werkwijze.
-

A. Inleiding.

1. Het Hoofdbestuur van de Landelijke Stichting Unie van Vrouwelijke Vrijwilligers (U.V.V.) zond 1 december 1972 aan het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk (CRM) het rapport "Tafeltje-dek-je; Nu en in de Toekomst". Eén van de conclusies van dit rapport luidde: "het bevorderen van de instelling van een advies- en begeleidingscommissie t.b.v. de totale problematiek van de maaltijdvoorziening". Tussen de U.V.V. en de Afdeling Bejaardenwerk van het Ministerie van CRM vond in september 1974 een gesprek plaats, dat tot resultaat had de oprichting na te streven van een werkgroep van de Interdepartementale Stuurgroep Bejaardenbeleid (ISB). Deze werkgroep zou tot taak moeten krijgen de totale problematiek van de maaltijdvoorziening van zelfstandig wonende bejaarden te bezien.
2. In een brief van de Minister van CRM d.d. 22 augustus (Bjw-U33114) worden een aantal organisaties uitgenodigd deel te nemen aan deze werkgroep. Deze organisaties zijn:
 - Stichting Landelijke Unie Vrouwelijke Vrijwilligers;
 - Nederlandse Federatie voor Bejaardenbeleid;
 - Stichting Landelijke Samenwerking Bejaardentehuizenorganisaties;
 - Nederlandse Vereniging van Functionarissen Open Bejaardenwerk;
 - Centraal Orgaan Samenwerkende Bejaardenorganisaties;
 - Nationale Ziekenhuisraad;
 - Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne;
 - Voedingsraad;
 - Platform van Vrijwilligersorganisaties;
 - Vereniging van Directeuren van Overheidsorganen voor Sociale Arbeid;
 - Centraal Instituut voor Voedingsonderzoek T.N.O.;
 - Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk;
 - Nederlandse Vereniging van Diëtisten.Alle organisaties hebben positief gereageerd door vertegenwoordigers in de werkgroep aan te wijzen.
3. In een brief van 4 april 1976 (Bjw-U38481) is aan deze organisaties meegedeeld, dat de realisering van de werkgroep op de achtergrond is geraakt door de behandeling van de Nota Bejaardenbeleid 1975.
4. Later heeft het Voorlichtingsbureau voor de Voeding het secretariaat van de ISB laten weten eveneens grote belangstelling te hebben voor deelname aan de Werkgroep Maaltijdvoorziening voor Bejaarden.

B. Het rapport van de Stichting U.V.V.

1. Achtergronden.

De aanleiding voor een op te richten werkgroep en het ontwerpen van een probleemstelling in dezen is, zoals uit het voorgaande reeds bleek, het door de Stichting U.V.V. uitgegeven rapport "Tafeltje-dek-je; Nu en in de Toekomst". Het rapport baseert zich op een enquête in 1971, ingesteld binnen de eigen organisatie van de U.V.V. De redenen voor het instellen van de enquête door de U.V.V. waren:

- a. dat werd geconstateerd, dat in meerdere afdelingen reeds was overgegaan tot het uitdelen van diepvriesmaaltijden en dat dit in andere afdelingen werd overwogen;
- b. dat er in de toekomst minder vrijwilligers beschikbaar zouden zijn, die omstreeks het lunchuur maaltijden zouden kunnen rondbrengen;
- c. dat was gebleken, dat meerdere inrichtingen, vanwaar doorgaans de gewone maaltijden werden betrokken, in bepaalde gevallen moeilijkheden hebben met het regelmatig produceren van Tafeltje-dek-je maaltijden;
- d. dat in andere inrichtingen al werd overgegaan tot moderne voedselbereidingssystemen.

De enquête trachtte in het bijzonder na te gaan, hoe diepvriesmaaltijden in deze organisatie zouden kunnen passen. Hoewel de enquête enigszins verouderd is, spelen een aantal problemen nog steeds dezelfde rol:

In Nederland zijn + 1,5 miljoen mensen 65 jaar en ouder, d.i. ca. 10,7% van de totale bevolking. Daarvan wonen er 86,5% zelfstandig, d.w.z. 72,5% in zelfstandige woningen en 14% in aangepaste bejaardenwoningen.

Gegevens over zelfstandig wonende bejaarden, die behoefte zouden hebben aan een regelmatige warme maaltijd waren toen niet bekend. Het rapport doet een schatting van 10% van de zelfstandig wonende bejaarden (d.i. 130.000 bejaarden). Uit thans ter beschikking staande gegevens is op te maken, dat deze schatting aan de hoge kant is. Indien men aan de hand van deze gegevens een schatting zou kunnen doen, dan ligt het percentage van maaltijdgebruikers tussen de 1,4% en 5%. Bovendien is het gebruik van een maaltijdvoorziening veelal niet permanent of niet iedere dag van de week.

Wel kan gesteld worden, dat bij een uitzonderlijke stijging van het gebruik van maaltijdvoorzieningen een eigen distributiesysteem vereist is, waaraan vrijwilligers wellicht nog slechts een partiële bijdrage kunnen leveren.

Indien een professionele organisatie de maaltijdvoorziening zou moeten gaan verzorgen, dan zijn daaraan extra kosten verbonden. Diepvriesmaaltijden, echter, kunnen op wisselende tijden worden gedistribueerd, zodat men bij het zoeken naar vrijwilligers die hiervoor ingezet zouden kunnen worden niet afhankelijk is van een bepaald tijdstip van de dag.

2. Maaltijden.

Bij de gewone warme maaltijden blijken de hoeveelheden van maaltijdcomponenten sterk te variëren. De warme maaltijdvoorziening voor bejaarden vertoont over het algemeen geen positief beeld. Daarom vraagt de Stichting U.V.V. zich af, of diepvriesmaaltijden niet een betere oplossing zouden kunnen bieden.

Wat is een diepvriesmaaltijd en wat zijn thans de mogelijkheden? Het invriezen van voedingsmiddelen vindt zijn oorsprong in de streken van de Noordpool. De eskimo-bevolking conserveert al duizenden jaren haar voedsel door deze buiten de iglo te plaatsen. Als het voedsel onmiddellijk na de vangst of de oogst niet langzaam wordt ingevroren, maar onder extreem lage temperaturen de fase tussen 0°C en 5°C bliksemsnel passeert, kunnen zich in de weefselcellen slechts heel kleine kristallen vormen. Bovendien krijgen zouten en mineralen niet de gelegenheid zich van het water te scheiden. Wanneer dit voedsel ontdooit bevat het nog haar goede eigenschappen en is de smaak veelal niet aangetast. Globaal kan men de diepvriesproducten in twee groepen verdelen: seizoengebonden en niet-seizoengebonden producten.

De eerste groep omvat de verschillende soorten groenten, Tot de andere groep behoren producten als vissticks, filets, bakkerijproducten indische gerechten e.a. In beide groepen producten kan men verschillende vormen onderscheiden:

- diepvriesmaaltijden op plateaus;
- dompelzakmaaltijden;
- complete maaltijden, enkelvoudige porties en meervoudige porties, zelfs maaltijden voor stevige eters.

Deze maaltijden kunnen worden verwarmd met verschillende, daartoe aangepaste middelen (magnetronoven, heetwaterbad, confectieoven).

3. Transport.

Het transport van de maaltijden gebeurt op verschillende wijzen:

- door vrijwilligers met personenwagens;
- door beroepspersoneel, al of niet voor honderd procent voor deze maaltijdendistributie in dienst genomen of behoren tot een andere instantie, die chauffeurs detacheert op deze bestelwagens (brandweer, Rode Kruis, van Gend en Loos); deze chauffeurs worden dan vergezeld van een vrijwilliger;
- bij diepvriesmaaltijden kan ook gedacht worden aan bestaande leveranciers, zoals rijdende winkels.

Warme maaltijden worden met behulp van verschillende warmhoudsystemen rondgebracht:

- containers voorzien van een thermosmantel;
- warmtetrommels met een kooltje vuur;
- pannen in flanellen zakken verpakt;
- maaltijden in kranten verpakt.

De tijd, die nodig is voor het rondbrengen varieert van 1 tot 3 kwartier en het blijkt dat opwarmen vaak niet nodig is. Met de feestdagen wordt vaak niet bezorgd of wordt blikvoedsel afgegeven.

4. Het gebruik.

Het gebruik van diepvriesprodukten is de laatste jaren sterk toegenomen: veranderingen in het leefpatroon, dus ook menu-patroon: vervaging van seizoeninvloeden; minder arbeidsintensieve bereidingswijze; betere kwaliteit en presentatie in vergelijking met andere conserveringsmethoden.

In het rapport "Toepassing van convenience foods in ziekenhuizen" van het Nationaal Ziekenhuisinstituut (NZI) is een vergelijkend onderzoek gedaan naar de voedingswaarde van traditioneel bereide maaltijden en diepgevroren maaltijden. Het bleek, dat de voedingswaarde van deze maaltijden nagenoeg geen verschil vertoont. Daarentegen spelen psychologische factoren wel een rol bij de keuze tussen beide vormen van maaltijden.

Het rapport van de Stichting UVV is van mening, dat er werkelijk gestreefd gaat worden naar de distributie van maaltijden voor een ieder, die daarvoor in aanmerking komt op sociale en/of medische gronden. Dat betekent ook, dat er met name samengewerkt moet worden door de verschillende vrijwilligers-organisaties.

Wat de uitbreiding van het aantal maaltijden betreft, zal veel afhangen van de kostenontwikkeling. Bovendien, indien men de Tafeltje dek je maaltijden in Nederland beschouwt als daadwerkelijke hulp bij het langer zelfstandig blijven van de bejaarden, waardoor minder verzorgingsplaatsen in bejaardenoorden bezet hoeven te worden, dan is het volgens het rapport gerechtvaardigd, indien deze maaltijden voor de minder draagkrachtigen te kostbaar zijn, subsidies te verlenen.

Om efficiency te bereiken zal het ook noodzakelijk zijn via diepgaande studies een zo breed mogelijke oriëntatie over de materie te verkrijgen:

- ter besparing van geld, en
- om over een zo efficiënt mogelijke inzet van vrijwilligers te beschikken.

Bejaarden zullen ook gestimuleerd moeten blijven, om deel te nemen aan de zgn. open eettafelmaaltijden; tegelijkertijd zal men de bejaarde de creatieve bezigheid van het koken niet op voorhand dienen te ontnemen.

5. De conclusies van het UVV-rapport.

1. De diepvriesmaaltijd voor o.a. Tafeltje dek je afnemers is in opmars en kan zeer zeker in een grote behoefte voorzien van vele tienduizenden bejaarden in Nederland en daarbuiten.
2. Het lijkt gerechtvaardigd om deze ontwikkeling in het bijzonder te bestuderen, teneinde tot een zo efficiënt mogelijke opzet te komen ter besparing van het gigant grote aantal vrijwilligers dat nodig zal zijn;
3. Een overleg met de overheid en de verschillende gevestigde grote vrijwilligersorganisaties, zoals b.v. het Nederlandse Rode Kruis, lijkt dringend gewenst i.v.m. de komende ontwikkelingen;
4. De fabrikanten dienen gestimuleerd te worden in de ontwikkelingen omtrent samenstelling, verpakking en verwarming van de maaltijden;
5. De ontwikkelingen op dit gebied in het buitenland dienen nauwlettend in het oog te worden gehouden;
6. Het Hoofdbestuur van de Stichting UVV wordt geadviseerd de instelling te bevorderen van een advies- en begeleidingscommissie, waarin vertegenwoordigers van overheid, instanties op het gebied van voedingsvoorlichting, industrie, vrijwilligers- en bejaardenorganisaties zijn opgenomen.

C. Vraagstellingen en diverse aspecten.

Zowel bij Dienstencentra voor Bejaarden als bij projecten Gecoördineerd Bejaardenwerk en "Maaltijddiensten" zijn vragen rondom de maaltijdvoorziening.

Vragen, die voor de uitvoerende werkzaamheden van de instellingen van betekenis zijn en die tegelijkertijd van invloed zijn voor het beleid.

- a. Welke organisaties zijn er zoal, die de bereiding van de maaltijd verzorgen? Hoe wordt de bereiding van maaltijden gefinancierd?
- b. Welke organisaties/instellingen verzorgen de distributie van de elders bereide maaltijden? Bestaan ook hiervoor financieringsregelingen?
- c. Wat zijn de juridische aspecten van a. en b.?
- d. Op welke vergoeding kan de bejaarde aanspraak maken, indien deze een maaltijd bezorgd krijgt? Hoe verdraagt zich dit in relatie met andere bevolkingscategorieën?
- e. Indien bij de toewijzing van een maaltijd geïndiceerd moet gaan worden, hoe zal een dergelijk indicatiesysteem er uit moeten zien? Welke relatie is er dan aan te brengen met de AMVB "Opname"?
- f. De problematiek rond het toezicht op de kwantiteit en kwaliteit van de maaltijdvoorziening.
- g. De problematiek rond de diëten.
- h. De kostenontwikkeling van de conventionele maaltijden t.o.v. de diepvriesmaaltijden kan betekenen, dat de bejaarde voor de toekomst veroordeeld is tot de industrieel bereide maaltijden.

Bij de oplossing van deze vraagstukken zijn een aantal aspecten van belang.

1. De bejaarde en zijn voeding.

De huidige generatie bejaarden heeft een voeding genuttigd, die men voor de huidige leefwijze veelal onjuist acht, d.w.z. medisch generaliserend gezien. De houding van bejaarden tegen-

over voeding en voedingsgewoonten kan te maken hebben met de opvoeding die men vroeger als kind gekregen heeft; er zijn bejaarden, die als gevolg daarvan, veelal te dik zijn. Voedingsgewoonten hebben eveneens te maken met inkomen, woonplaats, herkomst, levensstijl, cultuur en ook sociaal gedrag. Voedingsproblemen bij bejaarden hoeven niet alleen gezien te worden onder het aspect van onvoldoende of overdadige voeding; het eten hangt ook af van de conditie van het gebit en smaak (de smaak neemt af bij stijgende ouderdom), het ontbreken van motivatie (b.v. de partner valt weg), maar ook biochemische processen en de spijsvertering zijn belangrijk. Eetgewoonten hangen af van o.a. culturele factoren, de aard der gezinscontacten; de eetsituatie kan ook depressies oproepen. Bij het eten spelen derhalve een groot aantal irrationele factoren. Wil men de eetgewoonten van bejaarden beïnvloeden, dan moet eerst worden achterhaald welke belevingscomponenten bij de maaltijd een rol spelen. Het complexe samenspel van psychische en sociaal-psychologische factoren, die op het eetgedrag van bejaarden van invloed zijn maakt het bijzonder moeilijk bejaarden tot een andere houding te brengen tot het eten.

2. Kosten van een maaltijdbereiding in een instellingskeuken.

De keukens van verzorgingstehuizen zijn vaak toegerust op de bereiding van specifieke maaltijden. De capaciteit van deze keukens is veelal bijzonder groot, soms te groot om alleen te functioneren voor het verzorgingstehuis. De overcapaciteit wordt dan ook wel gebruikt voor de extramurale maaltijdvoorziening.

Het proces in een keuken zou men kunnen omschrijven als: het op de juiste tijd, temperatuur en hoeveelheid, voor consumptie ten behoeve van verzorgden, personeel en anderen, aanbieden van voedingsmiddelen, die al dan niet een bewerking hebben ondergaan.

Dit proces valt in verschillende delen uiteen:

- invoer van voedingsmiddelen;
- niet-thermisch gebonden bewerkingen;
- bereiden; het eigenlijke koken;
- portioneren;
- transport;
- de afwas;
- schoonmaak en technisch onderhoud.

Belangrijker dan de huidige kostenverhouding blijkt echter de kostenontwikkeling in de tijd. Er is een groot verschil in ontwikkeling van de loonkosten per uur en de voedingsprijzen. De prijzen van voedingsmiddelen stijgen minder dan der salariskosten. Indien er iets gedaan zou moeten worden aan kostenverlaging van de voedingsprijs, dan zullen vergaande arbeidsbesparende methodes in de keukens moeten worden toegepast. Kijkt men naar de technische ontwikkelingen op het gebied van arbeidsbesparende methodes dan blijkt dat grote aandacht is en wordt gegeven aan het ontkoppelen van bereiding en distributie c.q. consumptie van maaltijden.

Door het inkopen van gereed product (convenience foods) kan bij een aantal producten sprake zijn van vermindering van de totale kosten. Vanwege de grote omzet bij de industriën kan een produkt vaak goedkoper geleverd worden. Automatisering van het portioneersysteem is een andere mogelijkheid om cost-reduction te bereiken.

Het bereiden van dieet-maaltijden vraagt aparte organisatorische maatregelen, met name op de factor arbeid. In verzorgingstehuizen varieert het aantal dieet-maaltijden van 30 à 70 procent. De invloed op de gemiddelde grondstoffenkosten blijkt echter gering te zijn.

3. Financiering van de maaltijdverstrekking.

Voorzover de maaltijdvoorziening plaatsvindt in het kader van een project gecoördineerd bejaardenwerk zit in de prijs van de maaltijd geen component voor vergoeding van de afschrijving van de installaties. Daarentegen wel voor bezorgkosten, ook wanneer gebruik gemaakt wordt van niet-vrijwilligers.

De gevraagde vergoeding geeft derhalve in het algemeen gesproken dekking voor de directe bereidingskosten en de bezorgkosten.

De vergoeding voor de thuisbezorgde maaltijd dient door de bejaarde uit zijn lopende inkomen bekostigd te worden.

Voorzover de maaltijdverstrekking niet in het kader van een project gecoördineerd bejaardenwerk plaatsvindt en afschrijving en bezorgkosten in de prijs zitten, kan ter betaling van de meerkosten in principe bijstand t.b.v. de bejaarde worden verleend, evenwel alleen in zoverre de betrokkene(n) tot de betaling van die meerkosten zelf niet in staat is(zijn).

In het concept-advies ontwerp Rijksbijdrageregeling gecoördineerd bejaardenwerk van de NFB wordt opgemerkt, dat waar de behoefte duidelijk is aangetoond het mogelijk moet zijn, dat - zolang er niet via andere regelingen in voorzien wordt - de organisatiekosten van een maaltijdvoorziening (vervoer, verpakking, administratie) tijdelijk gefinancierd kunnen worden via de Rijksbijdrageregeling gecoördineerd bejaardenwerk.

4. Preventieve gezondheidszorg.

Een gezonde voeding is onderdeel van de preventieve gezondheidszorg, aldus de Nota Bejaardenbeleid 1975. Met het oog op de preventie van achteruitgang in de gezondheidstoestand van bejaarden zijn gezondheidsvoorlichting, preventief geneeskundig onderzoek, gymnastiek en warme maaltijdvoorziening van groot belang. Gezien de gezondheidstoestand van de bejaarde bevolking van Nederland wordt er algemeen van uitgegaan, dat er behoefte bestaat aan uitgebreide en adequate voorlichting op dit gebied. Deze behoefte blijkt overigens niet steeds manifest te zijn. Evenals bij personen van andere leeftijdsgroepen wordt de gezondheidstoestand van bejaarden beïnvloed door een heel scala van factoren, waarvan een aantal zijn invloed slechts langs zeer indirecte weg doet gevoelen.

Er blijkt een latente althans afgeleide behoefte aan voorlichting over zeer uiteenlopende zaken, als de financiële situatie, gezonde voeding, veilig verkeer etc. Problemen op deze gebieden kunnen de gezondheid op directe of indirecte wijze beïnvloeden. Bij gericht werken vanuit de gezondheidszorg zelf is van belang, dat voorlichting wordt gegeven over doelmatige voeding, matigheid bij alcohol- en tabaksgebruik, lichamelijke activiteit, algemene hygiëne, zorg voor het gebit, een verstandig gebruik van geneesmiddelen en beter gebruik van bestaande voorzieningen voor bevordering van de gezondheid.

Naast specifieke activiteiten van allerlei organisaties dient hier het werk van de kruisorganisaties te worden genoemd. Deze geven, naast hun curatieve werkzaamheden, voorlichting over een aantal concrete zaken, die ze bij de cliënt zelf signaleren. Door de diëtisten van de provinciale kruisverenigingen worden dieet- en voedingsadviezen gegeven.

Gesteld kan worden, dat 90% van de vrouwen en 65% van de mannen die tot de derde levensfase behoren, te zwaar zijn. Ook al zijn er geen manifeste verschijnselen, toch zijn deze bejaarden - fysiologisch - patiënt, gepredisponeerd voor verschillende klachten en niet zelden onherstelbare ziekteverschijnselen, waaronder hart- en vaatziekten. De dikte belemmert ook vaak het bedrijven van therapie door hulpverleners.

Het invoeren van een ander voedselpatroon/dieet eist begeleiding van deskundigen. Niet alleen de consumenten, maar ook de "verzorgers" moeten door de voedingsdeskundige als verlengstuk van de medicus op de hoogte worden gebracht inzake de achtergronden van diëten.

D. Taak en werkwijze van de Werkgroep Maaltijdvoorziening voor Bejaarden.

Oorspronkelijk diende de in te stellen Werkgroep Maaltijdvoorziening zich tot doel te stellen de totale problematiek rond het bereiden en distribueren van maaltijden te bestuderen en de resultaten van haar studie met voorstellen in een rapport neer te leggen. In een eerste vergadering zou ze zich kunnen beraden over de te volgen werkwijze.

1. Taak en werkwijze.

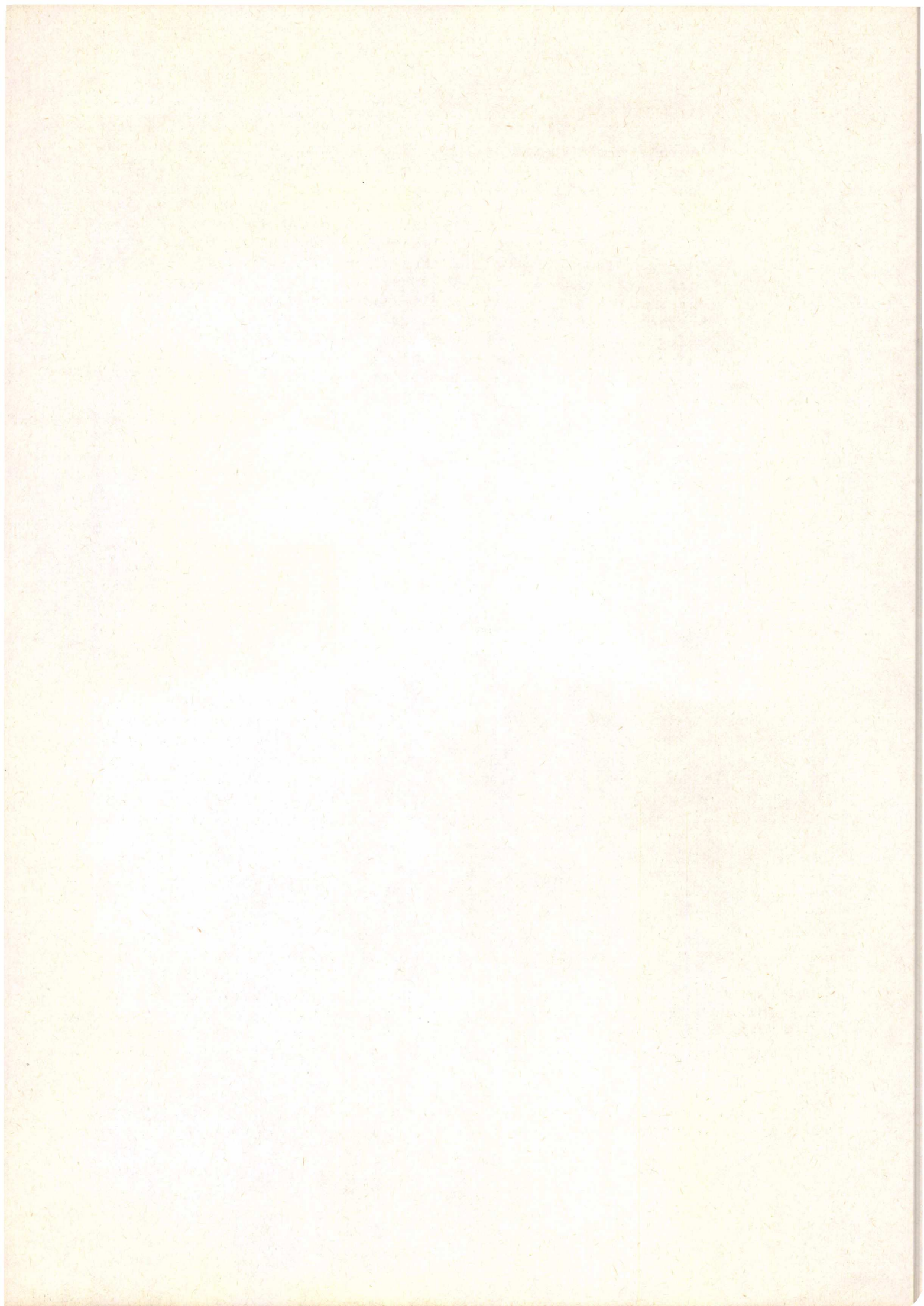
- a. De taak van de Werkgroep zal vooreerst omvatten door middel van een globale inventarisatie van het probleemgebied na te gaan of er thans nog behoefte bestaat aan maaltijdvoorziening voor zelfstandig wonende bejaarden en op welke wijze hierin zou kunnen worden voorzien. Bij deze inventarisatie kunnen de navolgende aspecten worden betrokken, zoals de maaltijden die thans worden gebruikt, de wijze van verspreiding, de organisatorische aspecten, de kwaliteitsnormen voor de maaltijden, de normstelling/indicatie voor verstrekking, de taak en functie van de vrijwilligers, het vervoer, de financiering.
- b. Op grond van deze - globale - inventarisatie te komen tot een overzicht op welke wijze in de geconstateerde behoefte kan worden voorzien en welke procedures gevolgd zullen moeten worden om eventueel tot een aanbeveling voor maaltijdverstrekking te kunnen komen. Daarbij gaan de gedachten uit naar een zogenaamd toetsingsrapport, dat ten behoeve van plaatselijke initiatieven op het gebied van maaltijdvoorziening voor zelfstandig wonende bejaarden kan worden gehanteerd.
- c. Gezien de omvang van de Werkgroep en het specifieke probleemgebied waarmee zij zich zal gaan bezighouden, is het wenselijk naast een secretaris, eveneens een rapporteur aan te stellen. De secretaris zou zich kunnen beperken tot het organiseren van de vergaderingen, de verslaglegging daarvan en de uitwisseling van stukken en gegevens al of niet in samenwerking met de aan te stellen rapporteur. De rapporteur kan tot taak krijgen het uitwerken van de op grond van de taakomschrijving totstandgekomen resultaten en het samenstellen van het definitieve rapport.
- d. De Werkgroep zal de Interdepartementale Stuurgroep "Bejaardenbeleid via de secretaris van de Werkgroep regelmatig op de hoogte houden van het verloop van de werkzaamheden. Tegelijkertijd zal de Werkgroep er naar streven binnen twee jaar met betrekking tot de resultaten van haar werkzaamheden een rapport aan de Stuurgroep aan te bieden.

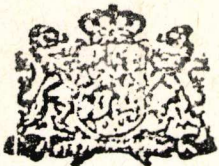
2. Toelichting op de taak en werkwijze.

- a. De werkwijze van de Werkgroep en de procedures, die daarbij worden afgesproken, kunnen worden overgelaten aan de leden van de Werkgroep.
- b. Het vooropstellen van de sociale begeleiding binnen het gestelde probleemveld impliceert, dat het van meet af aan betrekken van commerciële organisaties bij de werkzaamheden van de Werkgroep niet opportuun wordt geacht. Wellicht kan in een latere fase worden overwogen deze organisaties bij de bestudering van bepaalde aspecten van de maaltijdvoorziening te betrekken.

- c. Ten aanzien van het kosten- en financieringsaspect van extramurale maaltijdvoorzieningen is het belangrijk te achterhalen, van welke omvang de maaltijdvoorziening is en voorts welke behoeftecriteria daarvoor gelden.
- De Stuurgroep kan - gezien de huidige financiële situatie - nauwelijks in het vooruitzicht stellen dat voorstellen, die extra overheidsuitgaven zullen vergen, gerealiseerd zullen en/of kunnen worden. Dat sluit evenwel niet uit, dat de Werkgroep in haar rapportage aan de Stuurgroep het financiële aspect van de maaltijdvoorziening voor zelfstandig wonende bejaarden kan betrekken. Het accoord gaan met de voorgestelde taakomschrijving en werkwijze door de Werkgroep betekent, dat de Stuurgroep slechts op grond van eventuele conclusies van de Werkgroep ten aanzien van dit aspect besluiten zal kunnen nemen, die mogelijk-kerwijs consequenties hebben voor het beleid.

+
—
+

INTERDEPARTEMENTALE STUURGROEP BEJAARDENBELEID

-WERKGROEP MAALTIJDVOORZIENING VOOR BEJAARDEN-

Stichting LSB;
Landelijke Stichting UVV
COSBO
NFB
Prov. Bureaus LC

uw brief

kenmerk

Rijswijk (ZH), Steenvoordelaan 370, tel. 070-94 92 33

onderwerp Maaltijdvoorziening
voor Bejaarden.

ISB/MVB- 7

29 DEC. 1978

Op 29 november 1978 is de Werkgroep Maaltijdvoorziening voor Bejaarden (werkgroep MVB) geïnstalleerd door de Directeur-Generaal Maatschappelijke Ontwikkeling van het Ministerie van CRM, de heer dr. G. Hendriks. Het initiatief tot instelling van deze werkgroep is uitgegaan van de Interdepartementale Stuurgroep Bejaardenbeleid, het overleg- en adviesorgaan t.b.v. de vier meest betrokken ministeries op het gebied van het bejaardenbeleid, waarvan de Minister van CRM coördinerend Minister is.

De werkgroep MVB heeft o.m. tot taak d.m.v. een globale inventarisatie van het probleemgebied na te gaan of er thans nog behoefte bestaat aan maaltijdvoorziening voor zelfstandig wonende bejaarden en op welke wijze hierin zou kunnen worden voorzien. Voorts op grond van deze inventarisatie te komen tot een overzicht op welke wijze in de geconstateerde behoefte kan worden voorzien en welke procedures gevolgd zullen moeten worden om eventueel tot een aanbeveling voor maaltijdverstrekking te kunnen komen.

Reeds bij de aanvang van haar werkzaamheden bleek, dat een indeling van de werkgroep in drie subgroepen een goede en snelle werkmethode zou waarborgen. Deze drie subgroepen werden op representatieve wijze samengesteld uit de leden van de werkgroep.

Eén van deze subgroepen, die is samengesteld uit vertegenwoordigers van de Stichting Landelijke Samenwerking Bejaardentehuisorganisaties, de Landelijke Stichting Unie van Vrijwilligers, de Nederlandse Federatie voor Bejaardenbeleid, Centraal Orgaan Samenwerkende Bejaardenorganisaties, en het Ministerie van CRM, zal zich in het bijzonder bezighouden met het (deel)onderwerp Bezorging/Verspreiding/Distributie van de (warme-)maaltijd.

Tijdens één van haar eerste bijeenkomsten werd door de genoemde vertegenwoordigers besloten binnen de eigen achterban een inventariserend onder-

- zoek te doen -

INTERDEPARTEMENTALE STUURGROEP BEJAARDENBELEID
-WERK GROEP MAALTIJDVOORZIENING VOOR BEJAARDEN-

Bladzijde 2 Afd. en nummer ISB/MVB-

Bijlage 2 -2-

zoek te doen omtrent eerdergenoemd (deel)onderwerp. Met name werd de concept-notitie over de prijs van de warme maaltijd van het Gemeenschappelijk Instituut Maatschappelijke Dienstverlening (Noord-Brabant) als een nuttig en hanteerbaar uitgangspunt gezien. Er dient echter op gewezen te worden, dat deze concept-notitie v.w.b. eerdergenoemd Instituut een voorlopig karakter draagt, waaraan op dit moment geen nadere consequenties dienen te worden verbonden.

Niettemin acht deze subgroep het van belang de methodiek, die in deze notitie wordt gevolgd, op landelijk niveau aan een nader onderzoek te onderwerpen. Het Instituut heeft, met inachtneming van genoemde beperkingen, toestemming gegeven de concept-notitie op deze wijze te verspreiden.

Uw commentaar op deze notitie zal de subgroep (en dus ook de werkgroep) in staat stellen inzicht te krijgen in het onderwerp, waarmee zij zich in het bijzonder bezighoudt. Met name zal uw commentaar betrekking dienen te hebben op de gevolgde methodiek en of de conclusies, die daaruit zijn voortgekomen, representatief zijn voor uw situatie v.w.b. de maaltijdvoorziening voor zelfstandig wonende bejaarden. Voorts zou het bijzonder interessant zijn of het aan de hand van de in de bijlage van het concept genoemde criteria mogelijk is aan te geven, hoe de behoefte aan een maaltijdvoorziening voor deze doelgroep is, en ook wie reeds voor een dergelijke maaltijdvoorziening in aanmerking komen.

Aan de hand van deze concept-notitie en reeds aanwezige documentatie bij de werkgroep is bovendien een (schematische) vragenlijst ontwikkeld. Wellicht is het aan te bevelen uw commentaar op bovengenoemde notitie te verwerken in deze vragenlijst.

Wij zijn ons ervan bewust dat een en ander bijzonder veel tijd en inspanning van u zal vergen. In verband met de werkwijze van de werkgroep zouden wij het erg op prijs stellen, indien u vòòr 23 januari (de vergaderdatum van de eerstvolgende bijeenkomst van de werkgroep) in ieder geval uw voorlopig commentaar op de concept-notitie aan de subgroep bekend zou willen maken. De definitieve gegevens zouden wij gaarne uiterlijk medio februari 1979 van u ontvangen.

Met inachtneming van de extra werkzaamheden, die voor u uit dit verzoek voortvloeien, zouden wij niettemin willen aandringen op een snelle behandeling van de vragenlijst.

Ten slotte dient nog te worden vermeld dat de werkzaamheden van de werkgroep zich niet zullen beperken tot de onderwerpen, die in de concept-notitie en de vragenlijst worden opgesomd. Onderwerpen als gezondheidsvoorlichting en -opvoeding, de kwaliteit van de voeding en de bewaking daarvan, produktiesystemen e.a. zullen eveneens in de werkgroep aan de orde komen. Hoewel op dit moment niet kan worden gezegd wanneer dat zal gebeuren, is het wellicht van belang reeds nu te vermelden, dat de mogelijkheid bestaat dat er in de toekomst op enigerlei wijze opnieuw een

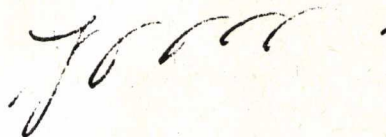
beroep op u wordt gedaan een of meer vragen te beantwoorden. Tevens houdt de werkgroep zich aarbevolen voor eventuele suggesties, die op de gestelde vragen en onderwerpen betrekking hebben.

De Voorzitter van de Werkgroep
Maaltijdvoorziening voor Bejaarden,

(mr. L.W.C. de Bruijn).

De secretaris van de Werkgroep
Maaltijdvoorziening voor Bejaarden.

(mr. J.R. Kruizenga).

VRAGENLIJST.

Beantwoording van de vragen heeft plaatsgevonden via:

Stichting Landelijke Samenwerking Bejaardentehuizenorganisaties *

Landelijke Stichting Unie Van Vrijwilligers *

Centraal Orgaan Samenwerkende Bejaardenorganisaties *

Nederlandse Federatie voor Bejaardenbeleid (Landelijk Platform
Gecoördineerd Bejaardenwerk) *

Bureau Landelijk Contact *

Provincie.....

Gemeente.....

Werkgebied.....

* Doorhalen hetgeen niet van toepassing is.

A. ALGEMEEN.

1.	Is er in uw werkgebied een (warme-)maaltijdvoorziening?	Zo ja, waarom?	Zo nee, waarom niet?			
2.	Uit welke gebieden/gemeenten bestaat uw werkgebied, waarin u (warme-) maaltijdvoorziening verzorgt?	Gebied: Gemeente(n):				
3.	Hoeveel is (ev. bij benadering) het totaal aantal inwoners in dit werkgebied?					
4.	Hoeveel bejaarden wonen er in uw werkgebied, afgezien van bejaarden in bejaardenoorden en in verpleeghuizen?	Vrouwen	Mannen	Gehuwd	Ongehuwd	
5.	Hoeveel bejaarden wonen binnen uw werkgebied in beschermde woonvormen?		Vrouwen	Mannen	Gehuwd	Ongehuwd
	Service-flat(s)					
	complex bejaardenwoningen					
	aanleun- en zorgwoningen					
6.	Hoeveel mensen maken gemiddeld per dag gebruik van de (warme-) maaltijdvoorziening in uw werkgebied?		Vrouwen	Mannen	Gehuwd	Ongehuwd
7.	Welke maaltijden worden bezorgd?	warm.....ja/nee diepvries warm.....ja/nee diepvries koud.....ja/nee overige en welke ja/nee				
8.	Behoren daartoe ook dieetmaaltijden? Zo ja, het aantal in percentages aangeven.	ja/nee%				
9.	Bent u tevreden met deze keuze?	Zo ja, waarom?	Zo nee, waarom niet?			
10.	Zijn de bejaarden tevreden met deze keuze?	Zo ja, waarom?	Zo nee, waarom niet?			
11.	Is er een intake?	ja/nee				
12.	Zo ja, waaruit bestaat deze?	- bezoek - rapportage - overige				

Wie doet de intake?

GG en GD.....ja/nee
Kruiswerk.....ja/nee
Gezinszorg.....ja/nee
Huisarts.....ja/nee
Instelling voor bejaardenwerk....ja/nee
Overige, en welke.....ja/nee

B. BEREIDING.

1.	Waar geschiedt de bereiding van de (warme-)maaltijd?	
2.	In hoeverre worden de (warme-)maaltijden buiten uw werkgebied betrokken?	
3.	Onder wiens verantwoordelijkheid geschiedt de bereiding?	
4.	Zijn daarbij vrijwilligers betrokken? Zo ja, hoeveel?	ja/nee
5.	Hebt u enig idee hoeveel bejaarden, afgezien van bejaarden in bejaardenoorden en in verpleeghuizen, door bv. kruiswerk of gezinszorg worden geholpen bij het bereiden van een warme maaltijd bij de bejaarde thuis?	ja/nee
6.	Zo ja, hoe groot zou u dat aantal bejaarden schatten en door wie geschiedt deze hulpverlening?	

1.	Op welke dagen van de week worden de (warme-)maaltijden bezorgd?	zondag - maandag - dinsdag - woensdag - donderdag vrijdag - zaterdag.
2.	Indien niet elke dag, waarom niet?	
3.	Door wie worden de (warme-)maaltijden bezorgd? (bij vrijwilligers het aantal noemen).	
4.	Wanneer de bezorging geschiedt door vrijwilligers, wordt dan aan hen een vergoeding gegeven?	ja/nee
5.	Zo ja, omschrijf op welke wijze voor welke onkosten en in welke mate deze vergoeding gegeven wordt.	
6.	Welke instelling is verantwoordelijk voor de bezorging?	
7.	Op welke wijze vindt de bezorging plaats?	lopend.....ja/nee fiets.....ja/nee auto.....ja/nee bestelwagen.....ja/nee overige en welke.....ja/nee
8.	Hoe groot is de vervoerscapaciteit per vrijwilliger?	
9.	Is deze vervoerscapaciteit voldoende? Zo niet, waarom niet?	ja/nee
10.	Over hoeveel vrijwilligers kan deze instelling beschikken t.b.v. onder haar verantwoordelijkheid te verrichten maaltijdvoorziening?	
11.	Hoeveel van deze vrijwilligers zijn 65 jaar of ouder?	
12.	Op welke wijze zijn/worden de vrijwilligers geworven?	
13.	Welk percentage van de in vraag 10 bedoelde vrijwilligers is direct of indirect aangesloten	

14.	Wordt over voldoende vrijwilligers voor deze activiteit beschikt?	ja/nee	
15.	Zo nee, hoe groot is dan het tekort?		
16.	Hoe groot is het verloop onder de vrijwilligers in een periode van 12 maanden, die speciaal bij de maaltijdvoorziening zijn betrokken?		
17.	Bent u tevreden over de wijze van bezorging?	Zo ja, waarom?	Zo nee, waarom niet?
18.	Zijn de bejaarden tevreden over de wijze van bezorging?	Zo ja, waarom?	Zo nee, waarom niet?
19.	Indien zich met dit vrijwilligerswerk problemen voordoen, van welke aard zijn deze problemen?		
20.	Is er sprake van een bepaalde vorm van begeleiding van deze vrijwilligers?	ja/nee	
21.	Zo ja, aan wie is deze begeleiding opgedragen?		
22.	Op welke wijze wordt deze begeleiding gegeven?		
23.	Hoe ervaren de vrijwilligers naar uw indruk deze begeleiding		

1.	Wat is de inkoopprijs van de ingrediënten per maaltijd?		warm	diepvries	overige
		hoofdgerecht			
		voorgerecht			
		nagerecht			
2.	Hoe hoog zijn de bereidingskosten per maaltijd?		warm	diepvries	overige
		hoofdgerecht			
		voorgerecht			
		nagerecht			
3.	Wat zijn de bezorgingskosten per maaltijd?(vervoers- + bezorgingsvergoeding).		warm	diepvries	overige
		hoofdgerecht			
		voorgerecht			
		nagerecht			
4.	Administratieve en overige kosten per bezorgde maaltijd?		warm	diepvries	overige
		hoofdgerecht			
		voorgerecht			
		nagerecht			
		complete maaltijd			
5.	Wat zijn de all-in kosten per bezorgde maaltijd?		warm	diepvries	overige
		hoofdgerecht			
		voorgerecht			
		nagerecht			
		complete maaltijd			

6. Welke kosten zijn er in principe aan een maaltijdvoorziening verbonden.

	per dag	per week	per maand	per maaltijd
Ingrediënten				
+ bereiding				
+ vervoer				
+ bezorging				
+ administratie				
+ materialen				
+ overige				
				totaal

7.	Hoe is de verdeling van de kosten?		percentage	bedrag
		deelnemers		
		verzorgingstehuis		
		Stichting gecoördineerd bejaardenwerk		
		gemeente		
		provincie		
		overige		
8.	Ingrediënten-kosten worden betaald door:			
	Bereidingskosten worden betaald door:			
	Vervoerskosten worden betaald door:			
	Vergoeding bezorgers wordt betaald door:			
	Pannensets + verdere materialen worden betaald door:			
	Administratie- en inningskosten worden betaald door:			
	Overige kosten worden betaald door:			

E. Prijs van de (warme-)maaltijd bereid in een verzorgingstehuis.

1. Wat mag berekend worden aan een bejaarde voor een warme maaltijd, thuisgebracht bij die bejaarde, geredeneerd vanuit de situatie van de bejaarde?

N.B. De situatie van de bejaarde dient daarbij te worden geobjectiveerd aan de hand van te hanteren criteria tot het verstrekken van warme maaltijden aan bejaarden (zie bijlage concept-notitie).

2. Wat is de gemiddelde integrale kostprijs van een dergelijke warme maaltijd bereid in het verzorgingstehuis in 1978 en in 1979?

Deze kostprijs is opgebouwd uit drie onderdelen:

- a. De ingrediëntenprijs:
 - voorgerecht f.....
 - hoofdgerecht f.....
 - nagerecht f.....
- b. De personeelskosten voor de bereiding van warme maaltijden, waaronder:
 - de personeelskosten in loondienstverband (koks, leerling-koks en hulpen), f.....per maaltijd
 - hun sociale lasten, f.....per maaltijd
 - de personeelskosten buiten loondienst (vakantiehulpen, diëtiste, invallers etc.), f.....per maaltijd
- c. Huisvestingskosten en huishoudkosten:
 - huishoudkosten, waaronder verwarming, gas, electra, reiniging etc; f.....per maaltijd
 - huisvestingskosten, waaronder afschrijving van het betreffende deel van het pand, grond en keukeninstallatie: f.....per maaltijd

Toelichting ad a.

1. Wat zijn de totale kosten van ingrediënten van een totale voedingsdag in het verzorgingstehuis per bejaarde en op hoeveel bejaarden?

f.....per bejaarde opbejaarden/dag

2. Wat zijn de kosten van ingrediënten per dag, exclusief de warme maaltijd, in het verzorgingstehuis per bejaarde en op hoeveel bejaarden?

f.....per bejaarde opbejaarden/dag

Prijs van de (warme-) maaltijd bereid in een verzorgingstehuis (vervolg).

<p>3. Wat zijn de kosten van de ingrediënten voor een warme maaltijd per dag in het verzorgingstehuis per bejaarde en op hoeveel bejaarden?</p>	<p>f.....per bejaarde op.....bejaarden/dag</p>
<p><u>Toelichting ad b.</u></p> <p>1. Wordt er ook in de weekends gekookt?</p> <p>2. Wordt er conventioneel gekookt, d.w.z. één maaltijd per dag?</p> <p>3. Heeft het verzorgingstehuis een produktie-systeem, waardoor voor meerdere dagen tegelijk kan worden gekookt? Zo ja, welk systeem betreft dat?</p>	<p>1. ja/nee</p> <p>2. ja/nee</p> <p>3. ja/nee</p> <p>Systeem:</p>
<p><u>Toelichting ad c.</u></p> <p>1. Hoeveel (warme-)maaltijden worden er per dag gemiddeld bereid?</p> <p>2. Hoe hoog bedragen de investeringskosten t.b.v. de bereiding van warme maaltijden verstrekt aan derden?</p> <p>3. Hoe hoog bedragen de investeringskosten t.b.v. de bereiding van warme maaltijden verstrekt aan bejaarden in het bejaardenoord?</p>	<p>.....maaltijden/dag</p> <p>f.....</p> <p>f.....</p>
<p>3. Naast bovenstaande bereidingskosten per warme maaltijd zijn er nog enkele belangrijke kostenposten, de zgn. uitbrengkosten. Hoe hoog zijn deze kosten per warme maaltijd?</p>	<p>a. Verpakkingsmateriaal/maaltijd f.....</p> <p>b. Welk materiaal:</p> <p>c. Vervoerskosten/maaltijd f.....</p> <p>d. Hoe geschiedt het vervoer:</p> <p>e. Inningskosten/Administratiekosten/maaltijd f.....</p> <p>f. Wie doet de administratie:</p>
<p>4. Wat kost in 1978 en in 1978 een thuisgebrachte (warme-)maaltijd, die in het verzorgingstehuis wordt bereid? Wat zijn de belangrijkste oorzaken van eventuele prijsverhogingen?</p>	<p>f.....1978</p> <p>f.....1979</p> <p>Oorzaak:</p>
<p>5. Hoeveel betaalt de bejaarde per thuisgebrachte (warme-)maaltijd?</p>	<p>f.....</p>
<p>6. Wie betaalt het eventuele tekort bij en op welke wijze?</p>	<p>a. Het eventuele tekort bedraagt: f.....</p> <p>b. Dit bedrag wordt bijbetaald door:</p>

De prijs van de (warme-) maaltijd bereid in een verzorgingstehuis (vervolg).

7.	Wat kan het verzorgingstehuis per bereide (warme-)maaltijd van de integrale prijs afdoen? Motieven.	
8.	Bent u van mening, dat het verzorgingstehuis de integrale prijs in rekening moet brengen? Motieven.	
9.	Bent u van mening, dat het verzorgingstehuis kan volstaan met een differentiële kostprijs? Motieven. En hoe is de kostprijs dan samengesteld?	
10.	Bent u van mening, dat het verzorgingstehuis kan volstaan met een marginale kostprijs, d.w.z. de prijs van ingrediënten en huishoudkosten? Motieven.	

INTERDEPARTEMENTALE STUURGROEP BEJAARDENBELEID

-WERKGROEP MAALTIJDVOORZIENING VOOR BEJAARDEN-

Aan alle Projecten Gecoördineerd
Bejaardenwerk in Nederland

uw brief

kenmerk

Rijswijk (ZH), Steenvoordelaan 370, tel. 070-94 92 33

onderwerp Enquete Werkgroep Maaltijd-
voorziening voor Bejaarden

ISB/MVB - 23

20 MAART 1978

Aan geadresseerde,

Op 29 december 1978 is door ons m.m.v. de Nederlandse Federatie voor Bejaardenbeleid via de Provinciale Functionarissencontacten aan u een brief verzonden. In deze brief hebben wij uw medewerking gevraagd commentaar te geven op een concept-notitie over de prijs van een warme maaltijd van het GIMD Noord-Brabant. Aan de hand van de concept-notitie en reeds aanwezige documentatie bij de werkgroep is bovendien een (schematische) vragenlijst ontwikkeld, die samen met de notitie aan u is gezonden. In dat verband werd aanbevolen uw commentaar op eerdergenoemde notitie te verwerken in deze vragenlijst.

Achteraf is ons gebleken dat de voortvarendheid, waarmee de toezending van deze notitie en de daarmee verbonden vragenlijst aan alle betrokkenen heeft plaatsgevonden, tot communicatiestoornissen heeft geleid en aan veel kritiek werd blootgesteld. Wij menen dat deze kritiek gerechtvaardigd is. Naar aanleiding van deze procedure bieden wij u onze verontschuldigingen aan.

Niettemin is de gehele werkgroep van mening, dat - nadat rekening is gehouden met de kritiek en aandacht geschonken is aan de opmerkingen uit de werkgroep - de aan u voorgelegde enquête kan worden uitgevoerd.

Er is vervolgens gezocht naar een oplossing de invulling van de vragenlijst te vergemakkelijken en te verduidelijken. Tevens zou uitgelegd moeten worden, wat er daarna met de ingevulde enquête moet gebeuren.

Voor degenen, die de vragenlijst invullen, is een instructie ontworpen, waarmee de gehele werkgroep kon instemmen. Bovendien zijn aan deze instructie een aantal vragen toegevoegd, die vermeld staan in een bijlage. Zowel de instructie als de bijlage worden u thans toegezonden.

Wij beseffen dat in een aantal gevallen de vragenlijst reeds zal zijn ingevuld. Het lijkt ons teveel gevraagd in dat geval u nogmaals te verzoeken de vragenlijst aan de hand van de thans aan u toegezonden instructie te corrigeren, dan wel geheel opnieuw in te vullen. Wij kunnen slechts een beroep doen op uw vrijwillige medewerking.

Mocht u nog geen gelegenheid gehad hebben de vragenlijst in te vullen, dan zouden wij graag nogmaals een beroep willen doen op uw bereidwilligheid, doch aan te bevelen daarbij tevens gebruik te maken van de thans aan u toegezonden instructie + bijlage.

In eerste aanleg was inderdaad niet duidelijk aan wie u de vragenlijst moest retourneren, ingeval de vragenlijst door u was ingevuld.

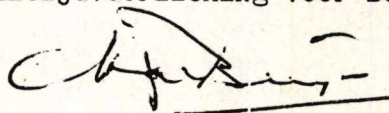
In overleg met het Hoofdbureau Landelijk Contact van het Ministerie van CRM en met instemming van de werkgroep MVB is besloten dat de vragenlijsten, nadat deze zijn ingevuld, worden toegezonden aan het Bureau Landelijk Contact van de provincie, waarin uw instelling is gevestigd. De adressen van deze Bureaus staan vermeld in de toegezonden instructie. Plaatselijk zal het beste beoordeeld kunnen worden hoe de terugzending aan het desbetreffende Bureau Landelijk Contact - al dan niet gecoördineerd - kan plaatsvinden.

Door de leden van de werkgroep is er op gewezen dat een en ander bijzonder veel tijd en inspanning van u zal vergen. Het is thans duidelijk dat de eerder gestelde termijn (medio februari 1979) te kort was. Bij deze gelegenheid stellen wij u voor de definitieve gegevens uiterlijk 1 mei 1979 op bovengenoemde wijze aan het Bureau Landelijk Contact in uw provincie toe te zenden.

Tenslotte hopen wij dat op deze wijze een aantal misverstanden zijn opgelost en dat aan een aantal wensen van diverse zijden is tegemoet gekomen.

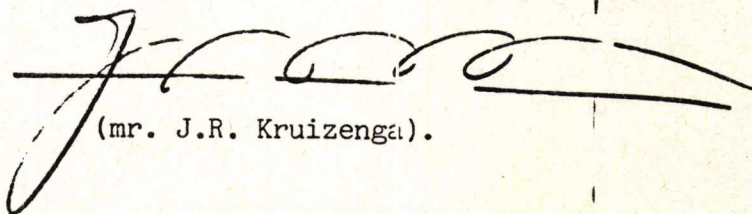
De mogelijkheid bestaat, dat er van uw kant dan wel vanuit de werkgroep, op enigerlei wijze opnieuw behoefte aan bestaat op een of meer vragen een antwoord te krijgen. De werkgroep houdt zich derhalve aanbevelen voor eventuele suggesties, die op de thans toegezonden vraagstukken en orderwerpen betrekking hebben.

De voorzitter van de werkgroep
Maaltijdvoorziening voor Bejaarden,

(mr. L.W.Ch. de Bruijn).

De secretaris van de werkgroep
Maaltijdvoorziening voor Bejaarden,

(mr. J.R. Kruijzenga).

INSTRUCTIE.

- De instructie tracht de bedoeling van de vragen uit te leggen.
- Vervolgens geeft de instructie aan op welke vragen geen beantwoording geeist mag worden;
- Enerzijds vervallen een aantal vragen, anderzijds zijn enige vragen toegevoegd, omdat gemeend wordt dat zij de duidelijkheid van de vragenlijst ten goede kunnen komen. De toegevoegde vragen zijn in de aangehechte Bijlage verwerkt.

De invulling van de vragenlijst dient te geschieden door degene(n), die de maaltijd(en) verschaft/verschaffen.

Indien meerdere instellingen binnen een werkgebied werkzaam zijn op het terrein van de maaltijdvoorziening, dan verdient het aanbeveling dat ook deze instellingen eveneens een vragenlijst invullen. Het betreft in dit verband instellingen, die verantwoordelijk zijn voor de verkoop en distributie. Plaatselijk zal dan ook moeten worden gezien in hoeverre de verzameling van de ingevulde vragenlijsten op een centraal punt kan plaatsvinden.

Meerdere vragenlijsten zijn eventueel verkrijgbaar bij het Secretariaat van de werkgroep Maaltijdvoorziening voor Bejaarden, Postbus 5406, 2280 HK Rijswijk.

Vragen, waarvan aangenomen mag worden, dat zij in ieder geval beantwoord kunnen worden.

A. Algemeen (De vragen 1 t/m 8 en 11 t/m 13).

- Vraag
1. - Het waarom kan worden weggelaten. De vraag hoeft derhalve alleen beantwoord te worden met Ja/Nee.
 - Onder werkgebied wordt verstaan het gebied, waarin uw werkvorm werkzaam is. Dit werkgebied kan omvatten: een regio; een aantal (samenwerkende) gemeenten; een gemeente; een deel van een gemeente; een wijk van een gemeente; een buurt van een gemeente; een stad (deel, wijk, buurt); een dorp (deel, wijk, buurt) steden; dorpen.
 - Indien er in uw werkgebied geen enkele vorm van maaltijdvoorziening aanwezig is, dan hoeven alleen de vragen 1 t/m 4 te worden beantwoord. In dat geval zal een dergelijke gedeeltelijk ingevulde lijst eveneens verzonden moeten worden aan het Bureau Landelijk Contact in de desbetreffende provincie.

3. Onder 'gehuwd' wordt ook begrepen 'samenwonenden': een samenlevingsverband, dat uit een oogpunt van onderlinge ondersteuning niet wezenlijk verschilt van een gezin.

De antwoorden op de vragen 3 t/m 5 kunnen worden vergeleken met de thans beschikbare statistische gegevens.

6. Met "mensen" wordt in dit verband bedoeld "bejaarden". Overigens kan eventueel worden aangegeven hoeveel niet-bejaarden (d.i. jonger dan 65 jaar) gebruik maken van de in uw werkgebied aanwezige maaltijdvoorziening(en).

Voorstelbaar is, dat er pieken en dalen zijn te constateren in het gebruik (griepepidemie, koude winter e.a.). Deze eventuele schommelingen in gebruik zullen dan specifieke organisatorische problemen geven. Wellicht kan dit worden aangegeven. Bovendien is het wellicht zinvol informatie te verstrekken over de woonsituatie van de bejaarde consument(en).

Vraag: 7. Bij overige en welke wordt bedoeld:

- gekoeld warm; (Graag aanduiden)
- gekoeld koud.

Vraag 9. en 10. kunnen vervallen.

11. Onder "intake" wordt verstaan: De administratieve verwerking van de aanmelding voor een (warme) maaltijdvoorziening (d.w.z. het registreren, verzorgen en verwerken van de aanmelding).

De vragen 11. t/m 13. geven overigens geen inzicht in de criteria, die worden gehanteerd bij de intake. In de toegevoegde vragen, die op dit onderwerp betrekking hebben, wordt alsnog nagegaan op grond van welke criteria bejaarden in aanmerking komen voor een (warme) maaltijdvoorziening (Zie Bijlage).

Het lijkt eveneens zinvol na te gaan of de maaltijdvoorziening voor deze doelgroep "allesoplossend" is of slechts één van de genomen maatregelen is in of wel een relatief permanente situatie, dan wel in een overgangsfase voor betrokkene(n) (bv. wachttijd voor opnemings).

B. Bereiding (De vragen 1 t/m 6).

1. Mogelijkheden waar bereiding van een warme maaltijd kan geschieden; Idem v.w.b. diepvriesmaaltijden):

- Centrale (gemeentelijke) keuken;
- Ziekenhuis;
- Verpleeghuis;
- Bejaardenoord;
- Dienstencentrum;
- Restaurant (Horeca);
- Bij particulieren thuis.

C. Bezorging/distributie/verspreiding (De vragen 1, 3, 6 en 10 t/m 23).

1. U kunt de dagen aangeven door de genoemde dagen te omcirkelen. Beantwoording kan daarnaast ook op de volgende wijze plaatsvinden (aangeven hetgeen van toepassing is):

- 7 maal per week;
- 5 maal per week (geen weekend);
- 3 maal per week;
- minder dan 3 maal per week.

3. Hier kan sprake zijn van zowel vrijwilligers als betaalde krachten; m.a.w. eventueel aangeven hoeveel betaalde krachten betrokken zijn bij de bezorging.

6. en 10 e.v.

Het gaat alleen om de maaltijden, die bij de bejaarde thuis worden bezorgd. In een later stadium zal de werkgroep aandacht schenken aan de maaltijdvoorziening, waarbij bejaarden gebruik maken van de mogelijkheid de maaltijd in bv. een bejaardenoord, dienstencentrum e.d. te nuttigen.

Overigens kan bij deze vragen een onderscheid gemaakt worden in de totale produktie en de bezorgde maaltijden volgens gebruik ter plaatse.

10 t/m 16.

De beoordeling van de beantwoorde vragen zal geschieden afhankelijk van de invulling.

Vraag: 17 en 18.

Bij de beantwoording kan eventueel worden aangegeven welke problemen/knelpunten bij de bezorging een rol spelen (bv. parkeerproblemen in de steden, grote afstanden op het platteland en ook de relatie vrijwilliger/bejaarde consument).

20 t/m 23

Deze vragen zijn gesteld i.v.m. de sociale functie van de maaltijdvoorziening. Zo mogelijk kan alsnog worden aangegeven wat de inhoud is van de begeleiding, op welke tijdstippen en eventueel met welke frequentie deze begeleiding wordt gegeven (Zie de Bijlage).

D. Kosten (De vragen 1 t/m 8).E. De prijs van een (warme) maaltijd bereid in een verzorgingstehuis
(De vragen 1 t/m 10).Punt Toelichting ad b.

3. Heeft het verzorgingstehuis een produktiesysteem waardoor voor meerdere dagen tegelijk kan worden gekookt?

Zo ja welk systeem betreft dat?

Systeem: - koelen bulk;
- koelen geportioneerd;
- diepvriezen bulk;
- diepvriezen geportioneerd.

Adressen Bureau's Landelijk Contact:

GRONINGEN	H.W. Mesdagplein 4, 9718 HR Groningen Hoofd: Drs. H.R. Hoepman, Tammingasingel 5, 9951 BM Winsum (Cr.)	050-182118 05951-1281
FRIESLAND	Eewal 92a, 8911 GV Postbus 1070, Leeuwarden Hoofd: Drs. J. Zwart, Tsjerkepaed 1, 9033 WT Deinum	05100-36255 05107-782
DRENTHE	Doevenkamp 1, 9401 KN Assen Hoofd: W.A. van Opijnen, Ameltherhout 78, 9403 EG Assen	05920-11718 05920-10328
OVERIJSSSEL	Stationsweg 2, 8011 CZ Zwolle Hoofd: Drs. W.S.H. Smeenk, de Cingel 23, 8141 BV Heino (Ov.)	05200-14220 05729-2248
GELDERLAND	Velperweg 17, 6824 BC Arnhem Hoofd: Mr. J.H.W. Poortman, Hommelseweg 508, 6821 LZ Arnhem	085-629081 085-422017
UTRECHT	Oudenoord 49, 3513 EH Utrecht Hoofd: Drs. A.G. Boersen, Haydnstraat 33, 6661 BS Elst	030-311944 08819-2172
NOORD-HOLLAND	Zomerluststraat 22-24, 2012 LM Haarlem Hoofd: Drs. F. Veldkamp, Eerelmanstraat 3, 2102 AB Heemstede	023-319510 023-289620
ZUID-HOLLAND	Raamweg 19-20, 2596 NL 's-Gravenhage Hoofd: Drs. J.W.M. Peters, Dorpsstraat 95, 2361 BA Warmond	070-469582 01711-10791
ZEELAND	Koepoortstraat 6, 4331 SL Middelburg Postbus 191 Hoofd: Drs. H. W. Hietkamp, Hammerskjöldlaan 20, 4334 EN Middelburg	01180-27151 01180-12720
NOORD-BRABANT	Stationsweg 26, 5211 TW 's-Hertogenbosch Hoofd: Drs. G.P.H. van de Loo, Het Gewat 10, 5258 KL Middelrode	073-120531 04103-2025
LIMBURG	Hoogbrugstraat 11, 6221 CN Maastricht Hoofd: Mr. R.F.M.V. Janssen, St. Lambertuslaan 2, 6211 KB Maastricht	043-10653 043-16008

BIJLAGE. (Met de vragenlijst gezamenlijk toezenden aan het desbetreffende Bureau Landelijk Contact in uw provincie):

Toegevoegde vragen.

Bijlage 3 -6-

A. Algemeen.

I.v.m. vraag 11 t/m 13:

- Hanteert u indicatiecriteria voor de verstrekking van maaltijden? Ja / Nee

- Zo ja, welke?

Medische omstandigheden	Ja / Nee
Psychische omstandigheden	Ja / Nee
Sociale omstandigheden	Ja / Nee
Woonomstandigheden	Ja / Nee
Onkunde	Ja / Nee
Leeftijd	Ja / Nee

- Welke indicatie criteria zijn het meest tot het minst van toepassing bij de maaltijdvoorziening? (Omcirkel bij elk criterium het nummer van volgorde; 1=meest frequent; 6=het minst frequent.

Medische omstandigheden	1	2	3	4	5	6
Psychische omstandigheden	1	2	3	4	5	6
Sociale omstandigheden	1	2	3	4	5	6
Woonomstandigheden	1	2	3	4	5	6
Onkunde	1	2	3	4	5	6
Leeftijd	1	2	3	4	5	6

C. Bezorging/distributie/verspreiding.

I.v.m. vraag 20 t/m 23

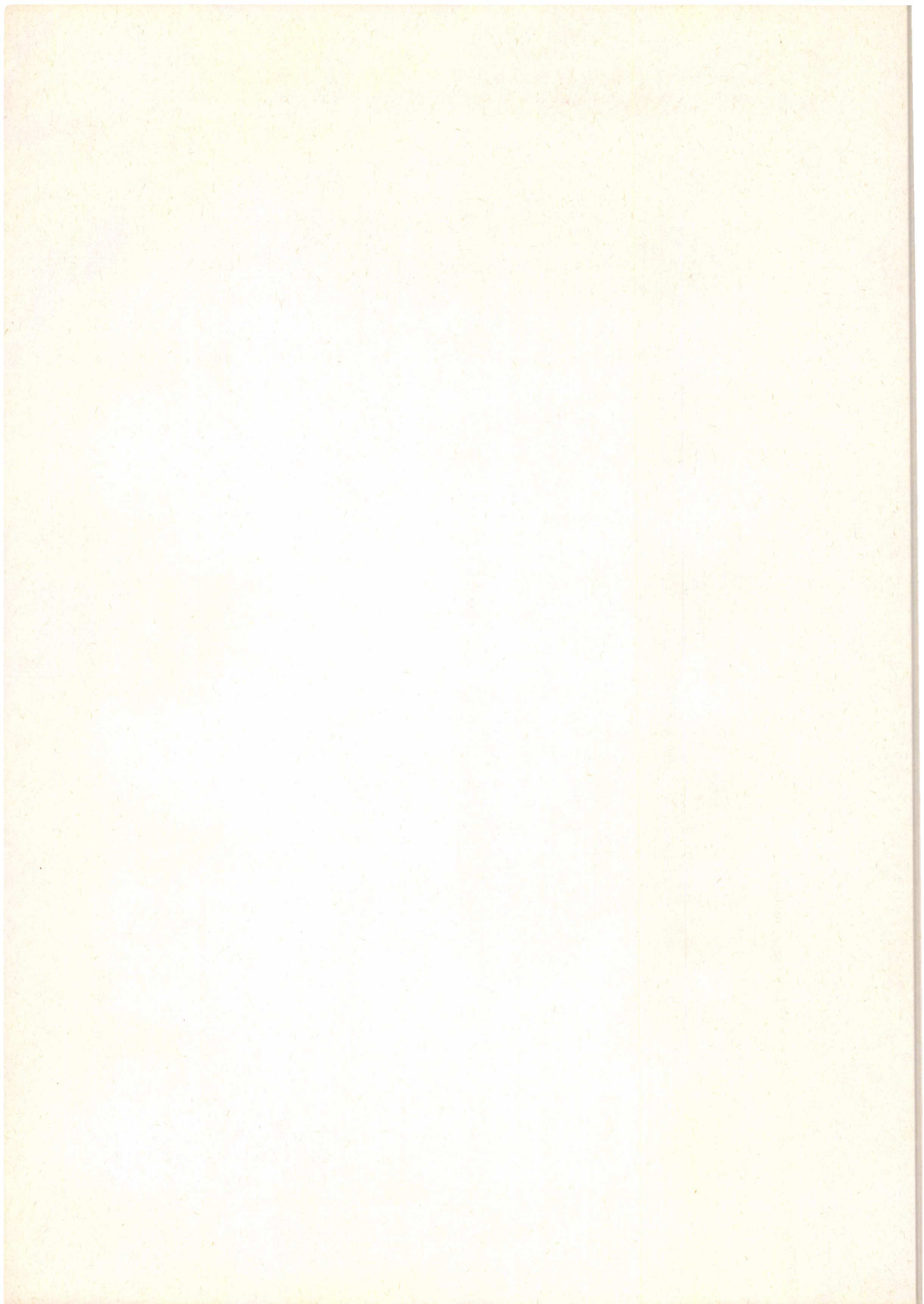
- Inhoud van de begeleiding

- Op welke tijdstippen wordt deze begeleiding gegeven

- De frequentie van deze begeleiding

Verdeling van de deelnemende instellingen naar aard van de instelling in samenhang met soort maaltijd en urbanisatiegraad van de gemeente waarin de instelling is gevestigd

SOORT MAALTIJD	URBANISATIEGRAAD										INSTELLING		TOTAAL n=143 abs. (%)	
	A2	A3	A4	B1	B2	B3	C1	C2	C3	C4	C5	UWV		PGB
	n=2 abs. (%)	n=2 abs. (%)	n=8 abs. (%)	n=9 abs. (%)	n=26 abs. (%)	n=33 abs. (%)	n=5 abs. (%)	n=23 abs. (%)	n=8 abs. (%)	n=12 abs. (%)	n=15 abs. (%)	n=66 abs. (%)		n=77 abs. (%)
warm	1 (50)	7 (88)	6 (67)	20 (77)	19 (58)	5 (100)	13 (56)	7 (88)	6 (50)	5 (33)	43 (65)	47 (61)	90 (63)	
diepvries warm	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (4)	1 (12)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 (3)	2 (1)	
diepvries koud	1 (50)	0 (0)	2 (22)	6 (23)	6 (18)	0 (0)	7 (30)	0 (0)	3 (25)	2 (13)	12 (18)	15 (20)	27 (19)	
overig	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (11)	0 (0)	2 (6)	0 (0)	1 (4)	0 (0)	0 (0)	2 (3)	2 (3)	4 (3)	
warm + diepvries warm + koud	0 (0)	1 (50)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (4)	0 (0)	1 (8)	1 (7)	0 (0)	4 (5)	4 (3)	
warm + diepvries koud	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	3 (9)	0 (0)	0 (0)	1 (8)	3 (20)	5 (8)	2 (3)	7 (5)	
warm + diepvries koud + overig	0 (0)	0 (0)	1 (12)	0 (0)	0 (0)	1 (3)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (7)	0 (0)	3 (4)	3 (2)	
warm t/m overig	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (8)	0 (0)	0 (0)	1 (1)	1 (1)	
diepvries warm + koud	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 (6)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	3 (20)	4 (6)	1 (1)	5 (4)	
UWV	2 (3)	1 (2)	3 (4)	2 (3)	6 (9)	19 (29)	3 (4)	12 (18)	2 (3)	6 (9)	10 (15)	66 (46)	66 (46)	
PGB	0 (0)	1 (1)	5 (6)	7 (9)	20 (26)	14 (18)	2 (3)	11 (14)	6 (8)	6 (8)	5 (6)	77 (54)	77 (54)	

Verdeling van de antwoorden in absolute getallen en percentages naar instelling, urbanisatiegraad en soort maaltijd

VRAAGSTELLING	ANTWOORDEN	INSTELLING		URBANISATIEGRAAD		SOORT MAALTIJD		TOTAAL n=143 abs. (%)
		UVV n=66 abs. (%)	PGB n=77 abs. (%)	KLEIN n=80 abs. (%)	GROOT n=63 abs. (%)	WARM n=90 abs. (%)	ANDERS n=53 abs. (%)	
1. Is er in uw werkgebied een (warme-)maaltijdvoorziening?	-ja, voorziet in behoefte	35 (53)	28 (36)	29 (36)	34 (54)	42 (47)	21 (40)	63 (44)
	-ja, met omschrijving	10 (15)	9 (12)	9 (11)	10 (16)	11 (12)	8 (15)	19 (13)
	-ja, zonder meer	21 (32)	40 (52)	42 (52)	19 (30)	37 (41)	24 (45)	61 (43)
4. Hoeveel bejaarden wonen er in uw werkgebied, afgezien van bejaarden in bejaardenoorden en in verpleeghuizen?	-wel beantwoord	20 (30)	58 (75)	48 (60)	30 (48)	49 (54)	29 (55)	78 (54)
	-niet beantwoord	46 (70)	19 (25)	32 (40)	33 (52)	41 (46)	24 (45)	65 (46)
5. Hoeveel bejaarden wonen binnen uw werkgebied in beschermde woonvormen?	-wel beantwoord	14 (21)	38 (49)	32 (40)	20 (32)	33 (37)	19 (36)	52 (36)
	-niet beantwoord	52 (79)	39 (51)	48 (60)	43 (68)	57 (63)	34 (64)	91 (64)
6. Hoeveel mensen maken gemiddeld per dag gebruik van de (warme-)maaltijdvoorziening in uw werkgebied?	- 0 - 10 personen	11 (17)	16 (21)	24 (30)	3 (5)	16 (18)	11 (21)	27 (19)
	- 11 - 20 "	17 (26)	10 (13)	14 (18)	13 (21)	22 (24)	5 (9)	27 (19)
	- 21 - 30 "	8 (12)	10 (13)	7 (9)	11 (18)	14 (16)	4 (8)	18 (13)
	- 31 - 40 "	5 (8)	11 (14)	9 (11)	7 (11)	11 (12)	5 (9)	16 (11)
	- 41 - 60 "	6 (9)	6 (8)	6 (8)	6 (10)	7 (8)	5 (9)	12 (8)
	- 61 - 100 "	2 (3)	9 (12)	5 (6)	6 (10)	6 (7)	5 (9)	11 (8)
	- 101 - 500 "	4 (6)	6 (8)	1 (1)	9 (14)	3 (3)	7 (13)	10 (7)
	-niet beantwoord	13 (20)	9 (12)	14 (18)	8 (13)	11 (12)	11 (21)	22 (15)
	-warm	43 (65)	47 (61)	54 (68)	36 (57)	54 (60)	36 (66)	90 (63)
	-diepvries warm	0 (0)	2 (3)	0 (0)	2 (3)	0 (0)	1 (2)	2 (1)
	-diepvries koud	12 (18)	15 (20)	15 (19)	12 (19)	15 (17)	11 (21)	27 (19)
	-overig	2 (3)	2 (3)	3 (4)	1 (2)	3 (3)	4 (8)	4 (3)
-warm + diepvries warm + koud	0 (0)	4 (5)	1 (1)	3 (5)	1 (1)	4 (8)	4 (3)	
-warm + diepvries koud	5 (8)	2 (3)	3 (4)	4 (6)	3 (3)	7 (13)	7 (5)	
-warm + diepvries koud + overig	0 (0)	3 (4)	2 (2)	1 (2)	2 (2)	3 (6)	2 (1)	
-warm t/m overig	0 (0)	1 (1)	0 (0)	1 (2)	0 (0)	1 (2)	1 (1)	
-diepvries warm + koud	4 (6)	1 (1)	2 (2)	3 (5)	2 (2)	5 (9)	5 (4)	
8. Behoren daartoe ook dieetmaaltijden? Zo ja, het aantal in percentages aangeven.	-ja, 0 - 10%	9 (14)	5 (6)	6 (8)	8 (13)	8 (9)	6 (11)	14 (10)
	-ja, 11 - 20%	13 (20)	13 (17)	15 (19)	11 (18)	17 (19)	9 (17)	26 (18)
	-ja, 21 - 30%	11 (17)	16 (21)	16 (20)	11 (18)	19 (21)	8 (15)	27 (19)
	-ja, 31 - 40%	3 (4)	11 (14)	5 (6)	9 (14)	8 (9)	6 (11)	14 (10)
	-ja, 41 - 50%	3 (4)	8 (10)	4 (5)	7 (11)	7 (8)	4 (8)	11 (8)
	-ja, 51 - 90%	4 (6)	5 (6)	6 (8)	3 (5)	6 (7)	3 (6)	9 (6)
	-ja, zonder meer	11 (17)	10 (13)	13 (16)	8 (13)	15 (17)	6 (11)	21 (15)
	-nee	2 (3)	4 (5)	5 (6)	1 (2)	2 (2)	4 (8)	6 (4)
	-niet beantwoord	10 (15)	5 (6)	10 (12)	5 (8)	8 (9)	7 (13)	15 (10)
	-ja	47 (71)	41 (53)	49 (61)	39 (62)	63 (70)	25 (47)	88 (62)
-nee	2 (3)	1 (1)	0 (0)	3 (5)	0 (0)	3 (6)	3 (2)	
-ja en nee	1 (2)	1 (1)	2 (2)	0 (0)	1 (1)	1 (2)	2 (1)	
-niet beantwoord	16 (24)	34 (44)	29 (36)	21 (33)	26 (29)	24 (45)	50 (35)	
10. Zijn de bejaarden tevreden met deze keuze?	-ja	46 (70)	42 (54)	50 (62)	38 (60)	67 (74)	21 (40)	88 (62)
	-nee	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	-ja en nee	5 (8)	3 (4)	2 (2)	6 (10)	1 (1)	7 (13)	8 (6)
	-niet beantwoord	15 (23)	32 (42)	28 (35)	19 (30)	22 (24)	25 (47)	47 (33)

ALGEMEEN (A)

Verdeling van de antwoorden in absolute getallen en percentages naar instelling, urbanisatiegraad en soort maaltijd

VRAAGSTELLING	ANTWOORDEN	INSTELLING		URBANISATIEGRAAD		SOORT MAALTIJD		TOTAAL n=143 abs. (%)	
		UVV n=66 abs. (%)	PGB n=77 abs. (%)	KLEIN n=80 abs. (%)	GROOT n=63 abs. (%)	WARM n=90 abs. (%)	ANDERS n=53 abs. (%)		
11. Is er een intake?	-ja	37 (56)	57 (74)	50 (62)	44 (70)	62 (69)	32 (60)	94 (66)	
	-nee	3 (4)	9 (12)	7 (9)	5 (8)	5 (6)	7 (13)	12 (8)	
	-niet beantwoord	26 (39)	11 (14)	23 (29)	14 (22)	23 (26)	14 (26)	37 (26)	
	-bezoek	9 (14)	26 (34)	21 (26)	14 (22)	22 (24)	13 (24)	35 (24)	
	-rapportage	1 (2)	0 (0)	0 (0)	1 (2)	1 (1)	0 (0)	1 (1)	
	-overig	0 (0)	3 (4)	3 (4)	0 (0)	2 (2)	1 (2)	3 (2)	
	-bezoek + rapportage	12 (18)	10 (13)	10 (12)	12 (19)	16 (18)	6 (11)	22 (15)	
	-bezoek + overig	2 (3)	3 (4)	1 (1)	4 (6)	5 (6)	0 (0)	5 (4)	
	-rapportage + overig	0 (0)	1 (1)	0 (0)	1 (2)	0 (0)	1 (2)	1 (1)	
	-bezoek t/m overig	12 (18)	16 (21)	15 (19)	13 (21)	17 (19)	11 (21)	28 (20)	
	-niet beantwoord, n.v.t.	30 (46)	18 (23)	30 (38)	18 (29)	27 (30)	21 (40)	48 (34)	
	13. Wie doet de intake?	-GG en GD	6 (9)	1 (1)	0 (0)	7 (11)	2 (2)	5 (9)	7 (5)
		-Kruiswerk	18 (27)	16 (21)	13 (16)	21 (33)	23 (26)	11 (21)	34 (24)
-Gezinszorg		18 (27)	16 (21)	14 (18)	20 (32)	22 (24)	12 (23)	34 (24)	
-Huisarts		21 (32)	14 (18)	15 (19)	20 (32)	23 (26)	12 (23)	35 (24)	
-Instelling voor bejaardenwerk		21 (32)	47 (61)	35 (44)	33 (52)	39 (43)	29 (55)	68 (48)	
-Overig		28 (42)	22 (29)	25 (31)	25 (40)	38 (42)	12 (23)	50 (35)	
-niet beantwoord, n.v.t.		27 (41)	15 (20)	26 (32)	16 (25)	22 (24)	20 (38)	42 (29)	
-bejaardentehuis		27 (41)	30 (39)	36 (45)	21 (33)	50 (56)	7 (13)	57 (40)	
-ziekenhuis		8 (12)	2 (3)	7 (9)	3 (5)	9 (10)	1 (2)	10 (7)	
-dienstencentrum (DC)		4 (6)	10 (13)	8 (10)	6 (10)	5 (6)	9 (17)	14 (10)	
1. Waar geschiedt de bereiding van de (warme-)maaltijd?	-IGLO, GROKO	7 (11)	10 (13)	7 (9)	10 (16)	0 (0)	17 (32)	17 (12)	
	-diverse combinaties	8 (12)	11 (14)	8 (10)	11 (18)	13 (14)	6 (11)	19 (13)	
	-anders	7 (11)	8 (10)	7 (9)	8 (13)	12 (13)	3 (6)	15 (10)	
	-niet beantwoord	5 (8)	6 (8)	7 (9)	4 (6)	1 (1)	10 (19)	11 (8)	
	-niet, n.v.t.	23 (35)	30 (39)	30 (38)	23 (36)	39 (43)	14 (26)	53 (37)	
	-wel	6 (9)	9 (12)	9 (11)	6 (10)	10 (11)	5 (9)	15 (10)	
	-IGLO, GROKO	6 (9)	7 (9)	6 (8)	7 (11)	0 (0)	13 (24)	13 (9)	
	-niet beantwoord	31 (47)	31 (40)	35 (44)	27 (43)	41 (46)	21 (40)	62 (43)	
	-kok	17 (26)	28 (36)	25 (31)	20 (32)	37 (41)	8 (15)	45 (32)	
	-dir./bestuur bereidende inst.	8 (12)	6 (8)	9 (11)	5 (8)	14 (16)	0 (0)	14 (10)	
	-bereidende instelling	18 (27)	13 (17)	18 (22)	13 (21)	26 (29)	5 (9)	31 (22)	
	-leidster DC of UVV	6 (9)	11 (14)	11 (14)	6 (10)	10 (11)	7 (13)	17 (12)	
	-IGLO, GROKO	8 (12)	7 (9)	5 (6)	10 (16)	0 (0)	15 (28)	15 (10)	
-niet beantwoord	9 (14)	12 (16)	12 (15)	9 (14)	3 (3)	18 (34)	21 (15)		
2. In hoeverre worden de (warme-)maaltijden buiten uw werkgebied betrokken?	-ja	8 (12)	5 (6)	9 (11)	4 (6)	7 (8)	6 (11)	13 (9)	
	-nee, n.v.t.	54 (82)	61 (79)	63 (79)	52 (82)	79 (88)	36 (68)	115 (80)	
	-niet beantwoord	4 (6)	11 (14)	8 (10)	7 (11)	4 (4)	11 (21)	15 (10)	
	-niet, n.v.t.	27 (41)	15 (20)	26 (32)	16 (25)	22 (24)	20 (38)	42 (29)	
3. Onder wiens verantwoordelijkheid geschiedt de bereiding?	-GG en GD	6 (9)	1 (1)	0 (0)	7 (11)	2 (2)	5 (9)	7 (5)	
	-Kruiswerk	18 (27)	16 (21)	13 (16)	21 (33)	23 (26)	11 (21)	34 (24)	
	-Gezinszorg	18 (27)	16 (21)	14 (18)	20 (32)	22 (24)	12 (23)	34 (24)	
	-Huisarts	21 (32)	14 (18)	15 (19)	20 (32)	23 (26)	12 (23)	35 (24)	
	-Instelling voor bejaardenwerk	21 (32)	47 (61)	35 (44)	33 (52)	39 (43)	29 (55)	68 (48)	
	-Overig	28 (42)	22 (29)	25 (31)	25 (40)	38 (42)	12 (23)	50 (35)	
	-niet beantwoord, n.v.t.	27 (41)	15 (20)	26 (32)	16 (25)	22 (24)	20 (38)	42 (29)	
	-bejaardentehuis	27 (41)	30 (39)	36 (45)	21 (33)	50 (56)	7 (13)	57 (40)	
	-ziekenhuis	8 (12)	2 (3)	7 (9)	3 (5)	9 (10)	1 (2)	10 (7)	
	-dienstencentrum (DC)	4 (6)	10 (13)	8 (10)	6 (10)	5 (6)	9 (17)	14 (10)	
	-IGLO, GROKO	7 (11)	10 (13)	7 (9)	10 (16)	0 (0)	17 (32)	17 (12)	
	-diverse combinaties	8 (12)	11 (14)	8 (10)	11 (18)	13 (14)	6 (11)	19 (13)	
	-anders	7 (11)	8 (10)	7 (9)	8 (13)	12 (13)	3 (6)	15 (10)	
-niet beantwoord	5 (8)	6 (8)	7 (9)	4 (6)	1 (1)	10 (19)	11 (8)		
4. Zijn daarbij vrijwilligers betrokken? Zo ja, hoeveel?	-niet, n.v.t.	23 (35)	30 (39)	30 (38)	23 (36)	39 (43)	14 (26)	53 (37)	
	-wel	6 (9)	9 (12)	9 (11)	6 (10)	10 (11)	5 (9)	15 (10)	
	-IGLO, GROKO	6 (9)	7 (9)	6 (8)	7 (11)	0 (0)	13 (24)	13 (9)	
	-niet beantwoord	31 (47)	31 (40)	35 (44)	27 (43)	41 (46)	21 (40)	62 (43)	
	-kok	17 (26)	28 (36)	25 (31)	20 (32)	37 (41)	8 (15)	45 (32)	
	-dir./bestuur bereidende inst.	8 (12)	6 (8)	9 (11)	5 (8)	14 (16)	0 (0)	14 (10)	
	-bereidende instelling	18 (27)	13 (17)	18 (22)	13 (21)	26 (29)	5 (9)	31 (22)	
	-leidster DC of UVV	6 (9)	11 (14)	11 (14)	6 (10)	10 (11)	7 (13)	17 (12)	
	-IGLO, GROKO	8 (12)	7 (9)	5 (6)	10 (16)	0 (0)	15 (28)	15 (10)	
	-niet beantwoord	9 (14)	12 (16)	12 (15)	9 (14)	3 (3)	18 (34)	21 (15)	
	-ja	8 (12)	5 (6)	9 (11)	4 (6)	7 (8)	6 (11)	13 (9)	
	-nee, n.v.t.	54 (82)	61 (79)	63 (79)	52 (82)	79 (88)	36 (68)	115 (80)	
	-niet beantwoord	4 (6)	11 (14)	8 (10)	7 (11)	4 (4)	11 (21)	15 (10)	

Verdeling van de antwoorden in absolute getallen en percentages naar instelling, urbanisatiegraad en soort maaltijd

VRAAGSTELLING	ANTWOORDEN	INSTELLING		URBANISATIEGRAAD		SOORT MAALTIJD		TOTAAL n=143 abs. (%)
		UW n=66 abs. (%)	PGB n=77 abs. (%)	KLEIN n=80 abs. (%)	GROOT n=63 abs. (%)	WARM n=90 abs. (%)	ANDERS n=53 abs. (%)	
5. Hebt u enig idee hoeveel bejaarden, afgezien van bejaarden in bejaardenoorden en in verpleegtehuizen, door bv. kruiswerk of gezinszorg worden geholpen bij het bereiden van een warme maaltijd bij de bejaarde thuis?	-ja	11 (17)	27 (35)	26 (32)	12 (19)	23 (26)	15 (28)	38 (27)
	-nee -niet beantwoord	41 (62) 14 (21)	39 (51) 11 (14)	41 (51) 13 (16)	39 (62) 12 (19)	55 (61) 12 (13)	25 (47) 13 (24)	80 (56) 25 (18)
6. Zo ja, hoe groot zou u dat aantal bejaarden schatten en door wie geschiedt deze hulpverlening?	-wel beantwoord	10 (15)	25 (32)	21 (26)	14 (22)	20 (22)	15 (28)	35 (24)
	-niet beantwoord, n.v.t.	56 (85)	52 (68)	59 (74)	49 (78)	70 (78)	38 (72)	108 (76)
1. Op welke dagen van de week worden de (warme-)maaltijden bezorgd?	-zondag t/m zaterdag	4 (6)	19 (25)	19 (24)	4 (6)	20 (22)	3 (6)	23 (16)
	-maandag t/m zaterdag	6 (9)	8 (10)	5 (6)	9 (14)	9 (10)	5 (9)	14 (10)
2. Indien niet elke dag, waarom niet?	-maandag t/m vrijdag	11 (17)	21 (27)	16 (20)	16 (25)	23 (26)	9 (17)	32 (22)
	-maandag, woensdag, vrijdag	33 (50)	19 (25)	28 (35)	24 (38)	32 (36)	20 (38)	52 (36)
3. Door wie worden de (warme-)maaltijden bezorgd? (bij vrijwilligers het aantal noemen).	-andere	10 (15)	7 (9)	8 (10)	9 (14)	6 (7)	11 (21)	17 (12)
	-niet beantwoord, n.v.t.	2 (3)	3 (4)	4 (5)	1 (2)	0 (0)	5 (9)	5 (4)
4. Wanneer de bezorging geschiedt door vrijwilligers, wordt dan aan hen een vergoeding gegeven?	-diepvries langer houdbaar	12 (18)	16 (21)	12 (15)	16 (25)	1 (1)	27 (51)	28 (20)
	-grote porties, 2 maaltijden	9 (14)	5 (6)	8 (10)	6 (10)	13 (14)	1 (2)	14 (10)
5. Zo ja, omschrijf op welke wijze voor welke onkosten en in welke mate deze vergoeding gegeven wordt.	-zorging vrijw. moeilijk	7 (11)	9 (12)	7 (9)	9 (14)	15 (17)	1 (2)	16 (11)
	-inst./DC geen kookmogelijkh.	3 (4)	6 (8)	4 (5)	5 (8)	7 (8)	2 (4)	9 (6)
6. Welke instelling is verantwoordelijk voor de bezorging?	-andere redenen	6 (9)	7 (9)	10 (12)	3 (5)	8 (9)	5 (9)	13 (9)
	-diverse combinaties	9 (14)	5 (6)	7 (9)	7 (11)	10 (11)	4 (8)	14 (10)
6. Welke instelling is verantwoordelijk voor de bezorging?	-niet beantwoord, n.v.t.	20 (30)	29 (38)	32 (40)	17 (27)	36 (40)	13 (24)	49 (34)
	-vrijwilligers incl. UW	56 (85)	61 (79)	68 (85)	49 (78)	74 (82)	43 (81)	117 (82)
7. Welke instelling is verantwoordelijk voor de bezorging?	-andere dan vrijwilligers	3 (4)	5 (6)	4 (5)	4 (6)	5 (6)	3 (6)	8 (6)
	-vrijwilligers + anders	5 (8)	6 (8)	4 (5)	7 (11)	7 (8)	4 (8)	11 (8)
8. Welke instelling is verantwoordelijk voor de bezorging?	-niet beantwoord, n.v.t.	2 (3)	5 (6)	4 (5)	3 (5)	4 (4)	3 (6)	7 (5)
	-ja, vergoeding vervoerd	33 (50)	28 (36)	30 (38)	31 (49)	44 (49)	17 (32)	61 (43)
9. Welke instelling is verantwoordelijk voor de bezorging?	-ja, vergoed. verv. + bezorg.	0 (0)	4 (5)	2 (2)	2 (3)	4 (4)	0 (0)	4 (3)
	-ja, zonder meer	2 (3)	11 (14)	6 (8)	7 (11)	6 (7)	7 (13)	13 (9)
10. Welke instelling is verantwoordelijk voor de bezorging?	-nee	28 (42)	23 (30)	34 (42)	17 (27)	27 (30)	24 (45)	51 (36)
	-niet beantwoord, n.v.t.	3 (4)	11 (14)	8 (10)	6 (10)	9 (10)	5 (9)	14 (10)
11. Welke instelling is verantwoordelijk voor de bezorging?	-UW + UW en andere inst.	51 (77)	2 (3)	26 (32)	27 (43)	34 (38)	19 (36)	53 (37)
	-andere instelling	13 (20)	71 (92)	49 (61)	35 (56)	51 (57)	33 (62)	84 (59)
12. Welke instelling is verantwoordelijk voor de bezorging?	-niet beantwoord, n.v.t.	2 (3)	4 (5)	5 (6)	1 (2)	5 (6)	1 (2)	6 (4)

Verdeling van de antwoorden in absolute getallen en percentages naar instelling, urbanisatiegraad en soort maaltijd

VRAAGSTELLING	ANTWOORDEN	INSTELLING		URBANISATIEGRAAD		SOORT MAALTIJD		TOTAAL n=143 abs. (%)
		UVV n=66 abs. (%)	PGB n=77 abs. (%)	KLEIN n=80 abs. (%)	GROOT n=63 abs. (%)	WARM n=90 abs. (%)	ANDERS n=53 abs. (%)	
7. Op welke wijze vindt de bezorging plaats?	-auto	46 (70)	41 (53)	44 (55)	43 (68)	58 (64)	29 (55)	87 (61)
	-auto + lopend en/of fiets	4 (6)	19 (25)	19 (24)	4 (6)	14 (16)	9 (17)	23 (16)
8. Hoe groot is de vervoerscapaciteit per vrijwilliger?	-bestelwagen	8 (12)	5 (6)	6 (8)	7 (11)	7 (8)	6 (11)	13 (9)
	-overig + diverse combinaties	8 (12)	7 (9)	8 (10)	7 (11)	9 (10)	6 (11)	15 (10)
9. Is deze vervoerscapaciteit voldoende? Zo niet, waarom niet?	-niet beantwoord, n.v.t.	0 (0)	5 (6)	3 (4)	2 (3)	2 (2)	3 (6)	5 (4)
	-wel beantwoord	42 (64)	49 (64)	43 (54)	48 (76)	63 (70)	28 (53)	91 (64)
10. Over hoeveel vrijwilligers kan deze instelling beschikken t.b.v. onder haar verantwoordelijkheid te verrichten maaltijdvoorziening?	-niet beantwoord, n.v.t.	24 (36)	28 (36)	37 (46)	15 (24)	27 (30)	25 (47)	52 (36)
	-ja	55 (83)	57 (74)	59 (74)	53 (84)	68 (76)	44 (83)	112 (78)
11. Hoeveel van deze vrijwilligers zijn 65 jaar of ouder?	-nee	4 (6)	7 (9)	6 (8)	5 (8)	8 (9)	3 (6)	11 (8)
	-niet beantwoord, n.v.t.	7 (11)	13 (17)	15 (19)	5 (8)	14 (16)	6 (11)	20 (14)
12. Op welke wijze zijn/worden de vrijwilligers geworven?	-geen vrijwilligers	0 (0)	2 (3)	2 (2)	0 (0)	2 (2)	0 (0)	2 (1)
	-1 - 10	12 (18)	25 (32)	19 (24)	18 (29)	24 (27)	13 (24)	37 (26)
13. Welk percentage van de vrijwilligers t.b.v. de maaltijdvoorziening is direct of indirect aangesloten bij een vrijwilligersorganisatie?	-11 - 20	10 (15)	11 (14)	16 (20)	5 (8)	14 (16)	7 (13)	21 (15)
	-21 - 40	15 (23)	6 (8)	9 (11)	12 (19)	11 (12)	10 (19)	21 (15)
14. Wordt over voldoende vrijwilligers voor deze activiteit + beschikt?	-41 - 70	6 (9)	6 (8)	6 (8)	6 (10)	10 (11)	2 (4)	12 (8)
	-71 - 210	5 (8)	4 (5)	3 (4)	6 (10)	4 (4)	5 (9)	9 (6)
15. Zo nee, hoe groot is dan het tekort?	-voldoende	9 (14)	6 (8)	9 (11)	6 (10)	9 (10)	6 (11)	15 (10)
	-niet beantwoord, n.v.t.	9 (14)	17 (22)	16 (20)	10 (16)	16 (18)	10 (19)	26 (18)
16. Op welke wijze zijn/worden de vrijwilligers geworven?	-geen 65+	16 (24)	12 (16)	13 (16)	15 (24)	16 (18)	12 (23)	28 (20)
	-1 - 5	25 (38)	28 (36)	30 (38)	23 (36)	36 (40)	17 (32)	53 (37)
17. Op welke wijze zijn/worden de vrijwilligers geworven?	-6 - 10	3 (4)	8 (10)	6 (8)	5 (8)	6 (7)	5 (9)	11 (8)
	-11 - 30	4 (6)	6 (8)	6 (8)	4 (6)	5 (6)	5 (9)	10 (7)
18. Op welke wijze zijn/worden de vrijwilligers geworven?	-niet beantwoord, n.v.t.	18 (27)	23 (30)	25 (31)	16 (25)	27 (30)	14 (26)	41 (29)
	-persoonlijke benadering	15 (23)	19 (25)	20 (25)	14 (22)	24 (27)	10 (19)	34 (24)
19. Op welke wijze zijn/worden de vrijwilligers geworven?	-eigen of andere instelling	31 (47)	10 (13)	24 (30)	17 (27)	28 (31)	13 (24)	41 (29)
	-kranten, reclame, folders	2 (3)	10 (13)	6 (8)	6 (10)	5 (6)	7 (13)	12 (8)
20. Op welke wijze zijn/worden de vrijwilligers geworven?	-eigen verzoek	0 (0)	1 (1)	1 (1)	0 (0)	1 (1)	0 (0)	1 (1)
	-diverse combinaties	11 (17)	23 (30)	15 (19)	19 (30)	21 (23)	13 (24)	34 (24)
21. Op welke wijze zijn/worden de vrijwilligers geworven?	-niet beantwoord, n.v.t.	7 (11)	14 (18)	14 (18)	7 (11)	11 (12)	10 (19)	21 (15)
	-0%	1 (2)	18 (23)	11 (14)	8 (13)	9 (10)	10 (19)	19 (13)
22. Op welke wijze zijn/worden de vrijwilligers geworven?	-1 - 30%	1 (2)	5 (6)	4 (5)	2 (3)	3 (3)	3 (6)	6 (4)
	-31 - 60%	8 (12)	0 (0)	4 (5)	4 (6)	5 (6)	3 (6)	8 (6)
23. Op welke wijze zijn/worden de vrijwilligers geworven?	-61 - 90%	13 (20)	7 (9)	10 (12)	10 (16)	12 (13)	8 (15)	20 (14)
	-91 - 100%	33 (50)	7 (9)	16 (20)	24 (38)	27 (30)	13 (24)	40 (28)
24. Op welke wijze zijn/worden de vrijwilligers geworven?	-niet beantwoord, n.v.t.	10 (15)	40 (52)	35 (44)	15 (24)	34 (38)	16 (30)	50 (35)
	-ja	56 (85)	48 (62)	59 (74)	45 (71)	64 (71)	40 (76)	104 (73)
25. Op welke wijze zijn/worden de vrijwilligers geworven?	-nee, 1 - 10, enkelen	5 (8)	12 (16)	6 (8)	11 (18)	11 (12)	6 (11)	17 (12)
	-nee, meer dan 10	1 (2)	2 (3)	2 (2)	1 (2)	2 (2)	1 (2)	3 (2)
26. Op welke wijze zijn/worden de vrijwilligers geworven?	-nee, zonder meer	0 (0)	2 (3)	1 (1)	1 (2)	2 (2)	0 (0)	2 (1)
	-niet beantwoord, n.v.t.	4 (6)	13 (17)	12 (15)	5 (8)	11 (12)	6 (11)	17 (12)

BEZORGING/DISTRIBUTIE/VERSPREIDING (C)

Verdeling van de antwoorden in absolute getallen en percentages naar instelling, urbanisatiegraad en soort maaltijd

VRAAGSTELLING	ANTWOORDEN	INSTELLING		URBANISATIEGRAAD		SOORT MAALTIJD		TOTAAL n=143 abs. (%)
		UVV n=66 abs. (%)	PGB n=77 abs. (%)	KLEIN n=80 abs. (%)	GROOT n=63 abs. (%)	WARM n=90 abs. (%)	ANDERS n=53 abs. (%)	
16. Hoe groot is het verloop onder de vrijwilligers in een periode van 12 maanden, die speciaal bij de maaltijdvoorziening zijn betrokken?	-geen verloop	21 (32)	23 (30)	19 (24)	25 (40)	26 (29)	18 (34)	44 (31)
	-1 - 10%, gering	21 (32)	19 (25)	21 (26)	19 (30)	29 (32)	11 (21)	40 (28)
	-meer dan 10%, tamelijk groot	1 (2)	2 (3)	1 (1)	2 (3)	1 (1)	2 (4)	3 (2)
	-1 - 10 vrijwilligers	7 (11)	13 (17)	12 (15)	8 (13)	9 (10)	11 (21)	20 (14)
	-niet beantwoord, n.v.t.	16 (24)	20 (26)	27 (34)	9 (14)	25 (28)	11 (21)	36 (25)
17. Bent u tevreden over de wijze van bezorging?	-ja	62 (94)	58 (75)	66 (82)	54 (86)	77 (86)	43 (81)	120 (84)
	-nee	0 (0)	5 (6)	4 (5)	1 (2)	3 (3)	2 (4)	5 (4)
	-ja + nee	1 (2)	4 (5)	2 (2)	3 (5)	3 (3)	2 (4)	5 (4)
	-niet beantwoord, n.v.t.	3 (4)	10 (13)	8 (10)	5 (8)	7 (8)	6 (11)	13 (9)
18. Zijn de bejaarden tevreden over de wijze van bezorging?	-ja	62 (94)	64 (83)	71 (89)	55 (87)	82 (91)	44 (83)	126 (88)
	-nee	0 (0)	2 (3)	0 (0)	2 (3)	1 (1)	1 (2)	2 (1)
	-ja + nee	0 (0)	2 (3)	1 (1)	1 (2)	1 (1)	1 (2)	2 (1)
	-niet beantwoord, n.v.t.	4 (6)	9 (12)	8 (10)	5 (8)	6 (7)	7 (13)	13 (9)
19. Indien zich met dit vrijwilligerswerk problemen voordoen, van welke aard zijn deze problemen?	-geen problemen	25 (38)	18 (23)	22 (28)	21 (33)	28 (31)	15 (28)	43 (30)
	-wel problemen	22 (33)	22 (29)	22 (28)	22 (35)	28 (31)	16 (30)	44 (31)
	-niet beantwoord, n.v.t.	19 (29)	37 (48)	36 (45)	20 (32)	34 (38)	22 (42)	56 (39)
20. Is er sprake van een bepaalde vorm van begeleiding van deze vrijwilligers?	-ja, leidster instelling	29 (44)	32 (42)	32 (40)	29 (46)	31 (34)	30 (57)	61 (43)
	-ja, bestuurslid instelling	6 (9)	1 (1)	6 (8)	1 (2)	6 (7)	1 (2)	7 (5)
	-ja, UVV, DC	15 (23)	14 (18)	12 (15)	17 (27)	22 (24)	7 (13)	29 (20)
	-nee	8 (12)	14 (18)	14 (18)	8 (13)	16 (18)	6 (11)	22 (15)
	-niet beantwoord, n.v.t.	8 (12)	16 (21)	16 (20)	8 (13)	15 (17)	9 (17)	24 (17)
22. Op welke wijze wordt deze begeleiding gegeven?	-informele kontakten	13 (20)	19 (25)	18 (22)	14 (22)	17 (19)	15 (28)	32 (22)
	-kontaktdagen	20 (30)	9 (12)	17 (21)	12 (19)	23 (26)	6 (11)	29 (20)
	-inform. kont. + kontaktmid.	9 (14)	12 (16)	8 (10)	13 (21)	11 (12)	10 (19)	21 (15)
	-anders	1 (2)	3 (4)	3 (4)	1 (2)	3 (3)	1 (2)	4 (3)
	-niet beantwoord, n.v.t.	23 (35)	34 (44)	34 (42)	23 (36)	36 (40)	21 (40)	57 (40)
23. Hoe ervaren de vrijwilligers naar uw indruk deze begeleiding?	-goed	42 (64)	36 (47)	38 (48)	40 (64)	47 (52)	31 (58)	78 (54)
	-anders	1 (2)	2 (3)	2 (2)	1 (2)	1 (1)	2 (4)	3 (2)
	-niet beantwoord, n.v.t.	23 (35)	39 (51)	40 (50)	22 (35)	42 (47)	20 (38)	62 (43)

- Afronding vond plaats naar hele getallen

